

Sivasspor Teknik Direktörü Rıza Çalimbay:

FUTBOL ARTIK İKİNCİ PLANDA

SPOR
Yeni Birlik
13 NİSAN 2020 PALATRES

Ertelenen liglerin akıbeti merak konusu olmaya devam ederken, "Bu ortamda kimse 'futbolu özledim' diyemez çünkü özledikleri tek şey aileleri ve arkadaşları." diyen Rıza Çalimbay, "Ailem İstanbul'da ben de gidemedim. Şu andaki bütün özlemim bu, futbol artık ikinci planda kaldı" ifadelerini kullandı.

Süper Lig ekiplerinden Demir Grup Sivasspor'un teknik direktörü Rıza Çalimbay, Süper Lig'in yeniden başlaması durumunda futbolcuların hazır hale getirilmesinde sıkıntı yaşamayacaklarını ancak şu anda futbolun ikinci planda olduğunu söyledi.

Kovid-19'un Türkiye'de çıkmasının ardından ilk olarak Sivasspor tesislerini kapattıklarını ve çalışanlara izin verdiklerini anlatan Çalimbay, kendisinin de zamanını evinde değerlendirdiğini dile getirdi. Salgının ardından ilk olarak tesisleri dezenfekte ettirip, kullanıma kapatıldıklarını belirten Çalimbay, Cumhuriyet Üniversitesi'nden gelen akademisyenlerin futbolcuları Kovid-19 konusunda

bilgilendirdiğini ifade etti. Oyuncularla sürekli iletişim içinde olduğunu altını çizen Çalimbay, "Futbolcular, tesisimiz kapalı ama sahaları kullanabiliyorlar. Gelmek isteyen sahada, evde çalışmak isteyen evinde ferdî olarak antrenman yapıyorlar. Onlara neler yapmaları gerektiğini bildirdik. 'Kimse şehirden çıkmamasın, eğer çıkmak zorundaysanız gittiginiz yerde de evden ayrılmayın' dedik. Zaten iki günde bir futbolcular doktorla irtibata geçiyorlar. Bir sıkıntı varsa haberimiz oluyor." dedi.

'MAYIS BAŞINDAKİ TOPLANTI ÖNEMLİ'

Türkiye Futbol Federasyonunun mayıs ayı başında yapacağı toplantının ar-

dından Süper Lig'de durumun netleşeceğini düşündüğünü aktaran Çalimbay, "Haziran ayının başı dediler ama biz oyuncularımıza biraz yavaş çalışmalarını önlerinde uzun bir süre olduğunu söyledik. Eğer ligler haziran ayında başlayacaksa mayıs başında futbolcu arkadaşları toplamamız gerekir. İnşallah da öyle olur. O zamana kadar bir sorun olmazsa lige başlarız." diye konuştu.

'OYUNCUYU HAZIRLAMAK KOLAY'

Çalimbay, liglerin yeniden başlamasında takımın form tutmakta sıkıntı yaşamayacağını savunarak, şunları kaydetti: "Oyuncuyu hazırlamak kadar kolay bir şey yok. Onlar önemli değil. Onları biz ayarlarız, zaman da var. Hazırlanmaları açısından hiçbir sıkıntı olmaz. İnşallah ligler tamamlanır. Ben aksini düşünmek istemiyorum. Ligler başlarsa 1 ya da 1,5 ay içerisinde biteceğine inanıyorum." ifadelerini kullandı.

Kimse 'futbolu özledim' diyemez

EN önemli şeyin sağlık olduğunu vurgulayan Rıza Çalimbay, "Olaylar yatıştıktan sonra play-off ya da başka şeyler olur. Ne olursa olsun oynanabilir. Önemli olan ortam iyi olsun, bu saatten sonra önemli olan da bu. Bu ortamda kimse 'futbolu özledim' diyemez çünkü özledikleri tek şey

aileleri ve arkadaşları. Ailem İstanbul'da ben de gidemedim. Şu andaki bütün özlemim bu, futbol artık ikinci planda kaldı. Bu olaylar bittikten sonra futbol konuşulurken, bu süreçte herkesin yetkilerinin 'evde kal' çağrısına ve tedbirlere uyması gerektiğini sözlerine ekledi.

'Bu yıl oynanmamış sayılısın'

Beşiktaş Kulübü İkinci Başkanı Adnan Dalgakıran, devrıldıkları siyah-beyazlı kulübü Kovid-19 vakası yaşayan dünyaya benzetti. Ertelenen lig maçlarının oynanamayacağı savunan Dalgakıran, "Ligin tescil edilmemesi, bu yılın oynanmamış sayılması gerektiğini düşünüyorum." de di.

Beşiktaş Kulübü İkinci Başkanı Adnan Dalgakıran, koronavirüsü nedeniyle ertelenen ligler hakkın önemli açıklamalarda bulundu. Dalgakıran, salgının planlarında değişikliklere sebep olmayacağını belirterek, Beşiktaş'ın dibi gördüğünü ve bu yüzden yaşanan süreçten fazla etkilenmeyeceklerini söyledi. Siyah-beyazlı kulübünün yeni ve farklı gelir kaynaklarına ihtiyacı olduğunu ifade eden Dalgakıran, "Bizim zaten yeni

gelir kaynakları oluşturmak için başka alanları kullanma projelerimiz vardı. Bunları uygulayıp başarabilirsek, diğer kulüplerin gelirleri düşerken bizim de düşecek ama yeni gelir alanlarına doğru gidebiliriz. Kulübün yeni ve farklı gelir kaynaklarına ihtiyacı var. Bu süreçten öncesinde de vardı. Yaşanan süreç planlarımızda bir değişikliklere sebep olmayacak. Çünkü biz bu süreç zaten yaşıyorduk. Kongrede aldığımız Beşiktaş, koronavirüs vakasını yaşayan dünya gibiydi bizim için. Dolayısıyla buna göre planlar yaptık. Bizim için çok şey değişmedi. Beşiktaş zaten etkileneceği kadar etkilendi. Bu süreçten fazla etkilenmeyeceğiz çünkü biz için daha dibi yok" dedi.

'SPOR EKONOMİSİ ÇÖKTÜ'

Dünya futbolunda koronavirüs salgını nedeniyle bütçelerin daralacağına kaydeden siyah-beyazlı yönetici, "Dünya futbol piyasasının dörtlü rine düşeceğini düşündük. Futbolda bu kadar yüksek rakamlardan bahsedilmez artık. Maliyetler de aşağı düşecek. Her şey aşağı gidecek. Futbol endüstrisinin bütçe daralacak. Bu kadar büyük paralarla oynanmayacak. Spor ekonomisi çöktü. Kitlesele olan şeylerin bu yıl çıktığını görüyoruz." ifadelerini kullandı.

'VICDAN AZABI ÇEKERİZ'

Koronavirüs salgını nedeniyle ertelenen lig maçlarının oynanamayacağı savunan Adnan Dalgakıran, "Ligin tescil edilmemesi, bu yılın oynanmamış sayılması gerektiğini düşünüyorum. Kaotik bir durum var. Kaotik durumlarda olası ihtimaller üzerinden konuşulur. Bu ligler seyirci- li oynatılacaksa, dünyada koronavirüs tehlikesi bitmiş demektir. Bir yandan Amerika'da Trump'ın yanındaki adam '1,5 yıl sürecek' diyor. İnsan iyi şeyler duymak istiyor. Benim gördüğüm, bu yıl liglerin oynanmayacağı, oynanmaması ve hiç oynanmamış sayılması gerektirirdi. İnsan sağlığı her şeyden önemlidir. Bir futbolcuya bir şey olursa, hepimiz vicdan azabı çekeriz." değerlendirmesinde bulundu. Türkiye Futbol Federasyonu (TFF) ile herhangi bir görüşme gerçekleştirmediğini aktaran Dalgakıran, "Şu anda konuşulabilecek her şey için erken. Henüz bu süreçlerin başındayız. Bir görüşüm bakalım hadiseler nasıl gelişiyor. Pkk noktasını ve aşağı doğru iniş, uzmanların yorumlarını görüyoruz. O zaman daha gerçeğe yakın yorumlar yapılmaya başlanabilir." açıklamasını yaptı.

Song karantinada

Galatasaray'ın Kamerunlu eski futbolcusu Rigobert Song, ülkesinde yeni tip koronavirüs nedeniyle karantinaya alındı. Kamerun basınındaki haberlere göre, 30 Mart'ta özel iznini kullanarak Fransa'dan ülkesine dönen Song, Kovid-19'lu kişilerle temasta bulunduğu şüphesiyle başkent Younde'deki bir otelde 14 günlük izolasyon gözetim altında tutuluyor. Song, karantina süresince Kovid-19 pozitif çıkmazsa gelecek hafta içinde alle-sinin yanına dönebilecek. Türkiye'de Galatasaray ve Trabzonspor'da top koşturduktan sonra futbolu bırakan Song, Kamerun Millî Takımı ve 23 yaş altı takımının teknik direktörlüğünü yapmıştı.

Haas maaş düşürecek

FORMULA 1 takımı Haas, koronavirüs sebebiyle oluşan kötü ekonomi dolayısıyla çalışanlarının maaşını düşürme kararı aldı. Formula 1'in internet sitesindeki habere göre Haas, çalışan işçilerini ücretsiz izne gönderirken, pilotlarının ma-

aşında ise bir kısmı kesintiye gidecek. Salgın nedeniyle Formula 1 Dünya Şampiyonası'nda Avustralya, Vietnam, Bahreyn, İspanya, Çin, Hollanda, Kanada ve Azerbaycan'daki etaplar ertelenmiş, Monaco'daki yarış da ise iptal kararı alınmıştı.

'Devletimizin koyduğu kurallara uyalım'

Koronavirüs teşhisiyle bir süre hastanede tedavi olduktan sonra taburcu edilen eski millî kaleci Rüşü Rüşü, salgını herkesin ciddiye alması gerektiğini söyledi. Videolu bir mesaj yayımlayan Rüşü Rüşü, "Birçoğunuzun bildiği gibi yakın zamanda kovid-19 virüsüne yakalandım. Benim için zorlu ve uzun bir süreçti. Fakat doktorlarımızın yoğun çabası ve uygulamaları tedaviyle virüsü yenmeyi başarabildik. Bu zorlu süreci atlatan biri olarak şunu söylüyorum ki, bu işin şaka-

sı yok. Herkesin, her yaş kesiminin ciddiye alması gerektiğini söylüyorum. Bizlerin iyiliği için devletimizin koyduğu kurallara uyalım." diye konuştu. Evde kal mesajı veren Rüşü Rüşü, "Temastan uzak duralım, mesafemizi iyi ayarlayalım. Olmazsa olmazımız evde kalmak. Türkiye ve insanlık olarak bu savaşı kazanabilecek inancımız da var gücümüz de var. Yeter ki sabredelim." ifadelerini kullandı.

İSPANYOL DİVA MONICA MOLINA'DAN TÜRKİYE'YE KORONA MESAJI

Dünyaca ünlü İspanyol sanatçı Monica Molina "Ben evdeyim, siz de evde kalın, güvende olun ve sorumlu davranın" sloganıyla Türkiye için bir mesaj yayınladı. Güzel günler yakında diyen sanatçı, Türkiye'deki hayranları için seçtiği Türkçe şarkılardan oluşan bir seçki de hazırladı.

Zor günlerde birlik içinde olmanın, müziğin ve sanatın içimizdeki mücadeleye gücüne katkı koyacağına inanıyorum. Riskleri en aza indirmek adına toplumsal sağlığı için yapılan düzenlemeler konusunda anlayış ve sabırla tekrar eski sağlıklı günlerimize dönmeyi diliyorum diyen Monica Molina, 27 Mayıs'ta İstanbul'daki konseri öncesi Madrid'teki karantina günlerinde Türkçe şarkılar ile evde kalmanın keyfine varıyor. Listemde sadece şarkılar değil Türkiye'ye geldiğim yıllar ve Türk sanatçıları anılarım da gizli diyerek Türkiye sevgisini kendi cümleleriyle ve Türkçe şarkılar ile anlattı.

"TÜRKİYE SEVGİM NEDENSİZ DEĞİL"

Türkiye'ye hayran olduğumu sık sık dile getiren Molina şu ifadeleri kullandı: "2002 yılında Türkiye'deki ilk konserime geldiğimde kızım Candela'ya hamileydim. Dolmabahçe Sarayı'ndaki ilk konserimden aklımda, arımdaki kocaman büyüklü bir kupa, kulağımda ise Sezen Aksu'nun sesi kaldı. Türkiye'nin en önemli besteci ve şarkı yazarlarından biri olduğuna duymuştum elbette ama yıllar sonra "Her Şeyi Yak" şarkısını İspanyolca olarak Harbiye Açık hava Tiyatrosunda söyleyeceğimi o gün tahmin edemedim.

İstanbul'da konser alanına giderken bir apartman kaplamasında hayranlıkla baktığım güzel bir kadının

Türkiye'nin en büyük starlarından Ajda Pekkan olduğunu da o zaman bilmiyordum. Menajerim Sinan Ufuk Nergis güllüseyip, O Türkiye'nin Mina'sı dediğinde sanata verdiğim onca yılın ardından zamansız bir şarkıcı olduğumu görmek bir kadın ve şarkıcı olarak bana ilham verdi. Julio Iglesias'ın söylediği "Nathalie" şarkısını onun sesinden "Bir Günah Gibi" de dinlediğimde çoktan bir Ajda Pekkan hayranı olmuştum bile.

Müzik farklı seslerin ruhunu taşıdığına zenginleşiyor. Şarkılar dünyayı dolaşan seyyahlar gibi... Adoro'nun Türkçe yorumu "Ben Böyleyim" yazıldığı ülkeden farklı bir coğrafyada Ayten Alpman'ın sesinde ölümsüzleştiği gibi... Onun yorumunun ardından "Ben Böyleyim" Türkçe olarak da söylemek istediğim şarkılardan biri oldu.

Türkiye'den aldığım ve Pasión Turca'nın benimle paylaştığı compilation albümlerde dinlediğim Ömer Faruk Tekbilek'in "I love you" şarkısı da bana hem Türk müziğinin ne kadar özel olduğunu hem de Türkiye sevgimin nedensiz olmadığını hissettirdi.

'BİR ANNENİN DUYGULARINI TÜRKÇE OLARAK ANLATTIM'

"Türkiye'de kendimi hiç yalnız hissetmedim. 2006'daki İstanbul konserimde Leman Sam ile el ele söylediğimiz şarkılar benim için unutulmaz oldu. Leman Sam, benim en popüler şarkılarımdan "Pequeno Fado"yu hazırlamıştı, ben de onun şarkılarından en çok etkilendiğim Ağır'ı seçtim. Sonra anlamı öğrendim ve doğru şarkıyı hissettigimi anladım. Bir annenin duygularını Türkçe olarak anlatmak benim için çok anlamlıydı.

Aynı Türkiye'de yapılan müzikteki gelişmeleri de yakından takip etmeye başladım. Eurovision her zaman benim için bir maceraydı. Sertab Erener dünya çapında bir ses olduğunu daha sahneye ilk çıktığı anda göstermişti, dolayısıyla Sertab'ın birincil olması beni hiç şaşırtmadı.

2006 yılında Hadise'nin katıldığı Eurovision şarkı yarışması için Madrid'de Pasión Turca tarafından düzenlenen partide de Hadise ile beraberdik.

Tabii benim şarkılarımda da Türkiye'deki sanatçılar tarafından yorumlanması Türkiye ile yıllarca kurduğum ilişkinin bir yansıması gibiydi. O zamanlar Ayşe Çınar'ı tanımıyordum. Ayşe Çınar "Kalbimin Çaresi" adıyla "A Paso Lento" şarkısını albüme koymak istiyordu. Şarkıyı kaydedip çıkarttıktan sonra İstanbul Harbiye Açık hava Tiyatrosunda verdiğimiz bir konserde Türkçe ve İspanyolca olarak şarkıyı Ayşe ile birlikte seslendirdik.

Album çıktığında bana klibte yer alıp alamayacağımı sorduklarında cevabım evettim! Madrid'deki çekimlerim ardından "Kalbimin Çaresi" klibi "A Paso Lento" müziği, Türkçe sözler ve klibteki iş birliğimizle benim için güzel bir anı oldu.

Bir başka İstanbul konserime geldiğimde öğrendim ki Mustafa Sandal da şarkılarımı çok seviyormuş. Bu noktadan sonra ben de onun şarkılarıyla ve de kendisi ile tanıştım. Sizler için hazırladığım Türkçe şarkı listemde bu yüzden Mustafa Sandal'ın "Suç Bende" şarkısına da yer verdim.

İstanbul'a geldiğimde şehri ve gece hayatını yaşamayı seviyorum. O gecelerden birinde Barbaros'u dinlemeye gittiğimde pop, klasik ve müzikallerden seçtiği şarkılarıyla muhteşem bir akşam yaşadım. Barbaros'un muhteşem sesinden bir çok şarkı seviyorum ama bu listemde "Borcum Var" şarkısını sizlerle de paylaşmak istedim.

Kardeşim Noel'in bestesi "Ay Amor" şarkımı "Rüya" adıyla Ziyet Sal'ın sesinden dinlemek Türkiye ve İspanya'nın müzik yoluyla şifhli bir buluşması gibiydi.

Tanıdığım her Türk şarkıcıda ya ben kendimden bir şeyler buldum ya da onlar benim şarkılarımda... Bu yüzden Pequeno Fado'yu 'İki Masum Yalancı' olarak seslendiren Ayşen'in yorumunu da sizlerle paylaşmak bana keyif veriyor.

'FERZAN ÖZPETEK'İN FİLMLERİNİ DAHA ÇOK KEŞFETME ŞANSIM OLDU'

2 yıl Roma'da yaşadığım dönem Ferzan Özpetek'in filmlerini daha çok keşfetme şansım oldu. Bu filmlerde Sezen Aksu'nun yaptığı besteleri de hayranlıkla dinlemeye devam ettim.

Yıllarca Türkiye'nin Fitur fuarındaki standını ziyaret ettim. Ebru sanatını öğrendim ve nazar boncuğu yaptım. İzmir'de uzak-tan tanyordum. Ta ki geçtiğimiz yıl İzmir'de, İzmir Enternasyonal Fuarı'nda verdiğim konserde kadar. İzmir ruhunu hissettim ve de o büyüklü şehirden Darío Moreno'nun şarkılarını keşfettim.

Yıllar içinde aldığım CD'lerde sevdiğim bazı Zuhal Olcay, Özdemir Erdoğan, Nüket Duru, Yeni Türkü, Ayla Dikmen şarkılarını da severek dinledim, sizlerle paylaşmak istedim.

Şubat ayında verilecek konser yaşanan talihsiz olay nedeniyle ilkeri bir tarihte olacak, umarım Dünyanın içinden geçtiği bu salgın sürecinde 27 Mayıs'ta şartlar tekrar sizlerle buluşmamı imkan verir.

Sizler için hazırladığım listeyi <https://spoti.fi/2QXsA6q> tıklayarak dinleyebilirsiniz.

En yakın zamanda tekrar buluşmak üzere, Müziğe Kalın, Evde Kalın!"

SEAN PENN GÖNÜLLÜ OLARAK KOVİD-19 TESTİ YAPIYOR

Oscar ödüllü oyuncu Sean Penn'in, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) ile mücadelede gönüllü bir ekiple birlikte test yaptığı bildirildi.

HOLLYWOOD yıldızı Penn, kurucusu olduğu Toplumsal Organizasyon Yardım Çalışması (CORE) isimli örgütün 60 gönüllü çalışanı ve Los Angeles Belediyesi iftayarlarının yanı sıra bölgede virüsün yayılmasını engellemek ve pozitif vakaları erken teşhis etmek için çalışmalara başladı.

Yaşadığı Malibu bölgesindeki test çalışmalarına katılan Penn, "Bu çabalarımız, testlerin hızlı uygulanmasını sağlayarak hayatı kurtarabilir ve kaynaklarımızın gereksiz tüketilmesini engelleyebilir." ifadelerini kullandı.

Penn, kar amacı gütmeyen diğer kuruluşları da Kovid-19 testlerinin hızla bir şekilde yapılmasına katkıda bulunmaya çağırıyor. Los Angeles belediye başkan

yardımcısı Jeff Gorell de CORE grubunun çabalarının kentlini iftayar teşkilatının iş yükünü devralmaya ve ilk müdahale ekiplerini acil servislere yönlendirmeye yardımcı olduğunu belirtti.

Salgınla mücadelede çalışmalara 30 Mart'ta başlayan kuruluştan, şu ana kadar 6 bin 500'den fazla ücretsiz test yapıldığı ve Los Angeles'ta 4 ayrı merkezde yardım çalışmalarında bulunduğu bildirildi.

Penn'in girişimiyle, depremin vurduğu Haiti'de yardım çalışmalarına destek vermek için 2010'da kurulan CORE, 2016'da ABD'nin güven doğusunda büyük yıkıma sebep olan Matthew kasırgası yardım çalışmalarında da etkin rol almıştı.

ESKİ İNGİLTERE BAŞBAKANI THERESA MAY MARKET KUYRUĞUNDA

Koronavirüsün en çok etkilendiği ülkelerden biri olan İngiltere'de, eski Başbakan Theresa May, market alışverişini için sıra beklerken görüntülendi.

TÜM dünyayı etkisi altına alan corona virüsü (Kovid-19) salgını nedeniyle birçok ülkede sıkı tedbirler alındı. Corona virüsün en çok etkilendiği ülkelerden biri olan İngiltere'de, eski Başbakan Theresa May, sosyal mesafe kuralına uygun şekilde market kuyruğunda sıra beklerken görüntülendi.

Ülke çapındaki süpermarketler, aynı anda yalnızca belirli sayıda kişinin girmesine izin veren sosyal mesafe önlemleri uyguladıkları için, marketlerin önlerinde uzun kuyruklar oluşuyor.

Berkshire bölgesinde, yerel bir süpermarkette sıra beklerken, sosyal mesafe kurallarına özen gösterdiği görülen 63 yaşındaki eski Başbakan Theresa May, yaklaşık 45 dakika market kuyruğunda bekledi.

Eski Başbakan May, Koronavirüs testi pozitif çıktıktan sonra St.Thomas Hastanesi'ne kaldırıldı. Başbakan Boris Johnson'a, sosyal medya üzerinden iyi dileklerini de ilettili.

May, "Düşüncelerim ve dualarım hastanede tedavi görmeye devam eden Boris Johnson ve ailesiyle birlikte" dedi.

SELAMİ ŞAHİN'DEN NOSTALJİK PAYLAŞIMLAR

USTA sanatçı Selami Şahin, geçmişte rol aldığı filmlere ait afiş ve görüntüleri sosyal medya hesabından paylaşarak sevenlerine büyük bir sürpriz yaşattı.

Başarılı sanatçı Selami Şahin'in unutulmaz oyunculuğu ile hafızalara kazınan filmlere ait paylaşımlar, ilgi ile takip edilirken sevenlerinden büyük beğeni topladı.

Bugüne kadar toplam beş farklı filmde oyunculuk performansını sergileyen Selami Şahin'in ilk deneyimi olan 1970 yapımı Köyün Beş Güzeli adlı sinema filmi, müzikal komedi tarzının önemli örnekleri arasında gösteriliyor. Usta sanatçının ön plana çıkan diğer filmleri ise sırasıyla 1981 yapımı Önemli Önemli Arasında gösteriliyor. Usta sanatçının 1985 yapımı Kaderi Zorlama, 2002 yapımı Mumya Firarda ve 2010 yapımı The Dealer filmleridir.

Mumya Firarda filminde Teoman, Nurgül Yeşilçay, Nursel İliç, Acun Ilıcak, Şebnem Dönmez ve Tuba Ünsal gibi isimlerle birlikte aynı projede yer alan Selami Şahin, bu filmde Ekrem karakterine hayat vererek sinemanın önemli aktörleri arasında yerini almıştır. Filmlere ait afiş çalışmalarını ve görüntüleri aşağıdaki linklerden indirebilirsiniz.

PARKINSON HASTALIGINDA BEYİN PİLİ TEDAVİSİ

Parkinson hastalığı ve tedavisinde uygulanan beyin pillerini Medipol Üniversitesi Parkinson Hastalığı ve Hareket Bozuklukları Merkezi (PARMER) Beyin ve Sinir Cerrahisi Uzmanı Op. Dr. Ali Zırh anlattı.

PARKINSON NASIL BİR HASTALIKTIR?

"Parkinson hastalığı beyinde dopamin adını verilen maddenin azalmasıyla ortaya çıkan bir rahatsızlıktır. Genelde ileri yaşlarda ortaya çıkar. Titremenin eşlik ettiği sinir sisteminin ileri yaş hastalığı diyebiliriz. Dopamin azalma oranı 62-65 yaşlarda yüzde 80'leri geçerse hareketlerde yavaşlama, yüz hatlarında donukluk, küçük adımlarla öne eğik yürüme gibi belirtiler olur. Genelde 60-65'li yaşlardan sonra her 300 kişiden birinde görülmektedir."

İLK ÖNCE İLAÇ TEDAVİSİ UYGULANIR

"Başlangıçta ilaç tedavisi uygulanır. Eksik madde yerine koymaya çalışılır ve genelde birçok hastada iyi sonuçlar alınır. Bazı hastalara ise başta ilaç tedavisi iyi gelirken yıllar sonra ilaçlara vücudun alışması nedeniyle eski doz ve sıklık yeterli gelmeyebilir. Daha sık, daha yüksek doz ilaç rağmen hastalar iyi olmayabilir veya uzun yıllar ilaç kullanımına bağlı olarak gerek motor yan etkilerle istem dışı hareketler ya da psikiyatrik bazı problemler karşımıza çıkabilir. Hasta artık ilaç tedavisine iyi cevap vermezse böyle bir durumda beyin pili ameliyatını gündeme getirir."

BEYİN PİLİ HASTA UYANIKKEN YERLEŞTİRİLİR

"Beyin pilleri, beynin içerisine yerleştirilen 2 ince elektrottur. PİL, cihaz kısmı ve onları birbirine bağlayan 2 adet uzatma kablosundan oluşur ve sistemdir. Bu ameliyat; hasta uyanıkken onunla konu-

şarak, kafatasında küçük delikler açılarak yapılır. Hastalar toplam 6 iğne batırmanın acısını hissederler. Bu işlemleri yapabilmek için hastanın başına bir çerçeve takılır. İşlemlerden doğrudan daha hasta odasından yapılır. İki iğne de cildi uyuşturmak için ameliyathanede yapılır. Çok ağrı yaratan bir girişim değildir. Hastanın uyanık olması önemlidir; çünkü ameliyat sırasında hastanın hissettikleri işlem için hekimle yol gösterici olur. Ortalama 3-4 saatlik bir işlemdir. Bu süreçte yolculuk, hasta odasında başına bir çerçeve takılmasıyla başlar. Sonra MR görüntüleri alınır ve hastaya özgül beyin haritası çıkarılır. Gelişmiş haritalar, beynin içerisine olması gereken teorik hedeflerin yerini söyler, ama nasıl ki herkesin ağız, yuzü, gözü birbirine benzemiyorsa o hücrelerin yeri de benzersizdir. Ameliyathanede hastanın uyanık olduğu işlem sırasında kafatasına birer küçük

delik açılır ve beyindeki hücrelerin yeri bulunmaya çalışılır. Sonrasında beyin pilli elektrotları yerleştirilir ve hastanın çerçevesi çıkarılır."

BEYİN PİLLERİ KİŞİYE ÖZEL OLARAK PROGRAMLANIR

"Genelde hastalar ameliyattan sonra 2 gün tedavilerinin tamamlanması açısından hastanede kalır ve sonrasında yürüyerek taburcu olurlar. Birkaç gün sonra pil programlama işlemine başlanır. Operasyonla pili takmak 3-4 saat sürer; ama pili programlama toplamda 30-40 saatlik bir süreçtir. Yaklaşık 2-3 haftalık süreçte hastalar, kontrollere gelirler ve o hastaya uygun pil ayarları yapılır. Beyin pillerinin en büyük avantajı programlanabilir, ayarlanabilir olmasıdır. Hastaya özgül yararları maksimum oranda sağlanabileceği bir sistem. Teknolojinin gelişmesiyle cihazların özellikleri de değişti."

Beyne verilen elektrik akımının ayarını yapabilece ya da hastalara daha yarar olabilecek alt ayarları yapabilme gibi gelişmeler sağlandı. Eskiden kablu cihazlarla pil programlanırken bugün artık uzaktan teknoloji ile programlanabilir fırsat var. Yine daha önceden bu hastalara MR çekilemezken bugün rahatlıkla hastalara MR yapılabiliyor."

BEYİN PİLİ BAŞKA HANGİ HASTALIKLARDA UYGULANABİLİR?

"Hareket bozuklukları en önde gelen konudur. Sadece Parkinson'da değil esansiyel tremor denilen titremelerinde veya distoni gibi acın verici kasılmalarında tıbbi tedavi yeterli değilse uygulanabilir. Parkinson ameliyatlarında başarılı sonuçlar elde ediyoruz, ama bu bir kür değildir. Bunu hastalığın saatini geri almak diye tanımlayabiliriz. Örneğin 10 yıllık bir hastaya tedavi sağlandığında hastanın durumu 1-2'inci senesindeki haline geri dönebilir. Bu tedavi; başkalarının yardımıyla hayatını devam ettiren hastaların başımsız yaşamlarına kavuşması, birçoğunun mesleğine dönüşmesi açısından önemlidir. Ama hastalık tamamen ortadan kalkmaz. Parkinson dışında sadece kişinin değil ailesinin de rahatsızlığıdır. Çünkü hastanın bakımı, sorunları açısından aileye de görevler düşer. Bu açıdan sadece hastaya değil aileye de eski yaşamını geri verme fırsatını kazandırır. Hasta doğru seçilirse, yani gerçekten ameliyattan yarar göreceği kişilerse ameliyat doğru yapıp pil programlaması da iyi yapılması gerektirir. Neredeyse tamamına yakını yüz güldürücü olur. Burada önemli olan doğru hasta seçimi, doğru işlem yapılması ve doğru teknoloji kullanılmasıdır."

SOLUNUM HASTALARI koronavirüs için önlemler almalı

Koronavirüs, KOAH hastaları için de tehdit oluşturuyor. Tüm dünyada kalp damar hastalıkları ve inmelemeden sonra üçüncü en sık ölümlü nedeni olan KOAH, özellikle 40 yaş ve üzeri nüfusun yüzde 10'unda görülüyor. KOAH hastalarının da risk altında olduğunun altını çizen Prof. Dr. Nurhayat Yıldırım, hiçbir hastanın kesinlikle soğaka çıkmaması gerektiğini söyleyerek şu önerilerde bulundu.

KOAH HASTALARI NELERE DİKKAT ETMELİ?

"KOAH hastalarının kendilerini izole etmeleri çok önemli. Eğer çevrelerinde ateşli, öksürken yetişkin ya da çocuk varsa onlardan uzak kalmalıdır. Hastalar ilaçlarının düzenli bir şekilde almaya devam etmelidir. Doktor önerisi olmayan herhangi bir ilacı kesinlikle kullanmamalıdır. İlaçlar birbirleri ile etkileşime girebileceğinden risk oluşturabilir. Oksijen tedavisi alan hastaların bu tedaviyi tüm gece olmak üzere günde en az 15 saat uygulaması gerekir. Beslenmeye dikkat edilmesi ve doktorlarının önerisi doğrultusunda alınan sıvının aynı şekilde devam etmesi önemlidir."

EL YIKAMAK ÇOK ÖNEMLİ

"Viral ve bakteriyel enfeksiyonların artması ile beraber KOAH hastalarının hayatını tehdit eden alevlenmeler çoğalabilir. Bu dönemde hastalar bir sorun yaşarlarsa paniğe kapılmadan kendi doktorlarını ya da 184 hattını arayabilirler. Hastalar, öksürükleri artarsa mutlaka maske takmalı ve maskeleri 3-4 saatte bir değiştirerek ağız bağlı ayırıcı torba ile çöpe atmalıdır. Evi düzenli olarak havalandırılmalıdır. El hijyeni büyük önem taşıyor. Su ve sabunla yıkama imkanı olmadığı durumlarda eller yüzde 60-70 alkol içeren materyallerle temizlenebilir. Dışarı çıkma durumu olmuşsa da eve döndüğünde kıyafetler mutlaka değiştirilip, yıkanmalı."

EL YIKAMAK ÇOK ÖNEMLİ

"Viral ve bakteriyel enfeksiyonların artması ile beraber KOAH hastalarının hayatını tehdit eden alevlenmeler çoğalabilir. Bu dönemde hastalar bir sorun yaşarlarsa paniğe kapılmadan kendi doktorlarını ya da 184 hattını arayabilirler. Hastalar, öksürükleri artarsa mutlaka maske takmalı ve maskeleri 3-4 saatte bir değiştirerek ağız bağlı ayırıcı torba ile çöpe atmalıdır. Evi düzenli olarak havalandırılmalıdır. El hijyeni büyük önem taşıyor. Su ve sabunla yıkama imkanı olmadığı durumlarda eller yüzde 60-70 alkol içeren materyallerle temizlenebilir. Dışarı çıkma durumu olmuşsa da eve döndüğünde kıyafetler mutlaka değiştirilip, yıkanmalı."

Koronavirüs sürecinde kanser tedavileri ihmal edilmemeli

Türk Radyasyon Onkolojisi Derneği Başkanı Prof. Dr. Yavuz Anacak, Covid-19 salgını süresince kanser hastalarının tedavilerinin nasıl devam edeceği konusunda bilgi verdi.

KANSER HASTALARINI ÖNLEMLER KONUSUNDA BİLGİLENDİRİLDİ

"Sağlık Bakanlığı genelgesi ile Covid-19 salgını süresince kanser hastalarının tedavisi devam edecek. Salgın süresince kanser hastalarının tedavisi aksamamalı, bu çerçevede yurdumuzdaki tüm radyoterapi merkezleri hizmet vermeye devam etmelidir. Hiçbir radyasyon onkolojisi merkezi covid pozitifliği nedeniyle kapatılmamalı veya yeni hasta kabulü durmamalıdır. Derneğimiz ve tüm merkezlerimiz kanser hastalarını, evde, hastanede ve tedaviye gelirken covid-19 enfeksiyonuna karşı

alınması gereken önlemler konusunda bilgilendirdi. Radyasyon onkolojisi merkezlerinde hastaların, hasta yakınlarının ve görevli personelin korunmasına yönelik her türlü önlem sağlandı."

KANSER HASTALARININ GÜVENLİĞİ İÇİN...

"Sağlık Bakanlığının genelgesiyle hastanelerdeki tüm hekimler dönüşümlü olarak covid ünitesinde görevlendirildi. Ancak kanser hastalarının tedavisiyle uğraşan onkoloji personelinin covid ünitesinde görevlendirilmesi ve covid pozitif hasta ile temas, bu hastalığın ölümcül seyredebileceği kanser hastalarına bulaş riskini de doğurmaktadır. Kanser hastalarını bu enfeksiyondan korumak öncelikli olmalıdır. Onkoloji personelinin covid ünitesinde görevlendirilmesi, kesintisiz devam

etmesi gereken radyoterapi ve kemoterapi tedavilerinin de aksamasına yol açacaktır. Kanser hastalarının güvenliği ve tedavilerin aksamama-

sı için onkoloji personelinin covid ünitesinde veya hastanenin başka birimlerinde görevlendirilmesi uygunlamasından vazgeçilmelidir."

Kanser hakkında doğru sanılan yanlış bilgiler

Acabadem Maslak Hastanesi Tıbbi Onkoloji Uzmanı Prof. Dr. Yeşim Eralp kanser hakkında doğru sanılan yanlış bilgileri anlatarak önemli önerilerde bulundu.

YANLIŞ: KANSER BULAŞICIDIR

DOĞRUSU: Bazı kanserlerin gelişmeleri mikrobiyal veya virüs enfeksiyonlarıyla ilişkili olabilir. Ancak kanser temas veya solunum yoluyla bulaşmıyor.

YANLIŞ: BENİM AİLEMDE KANSER YOK; BENDE DE OLMAZ

DOĞRUSU: Kanserli olguların yüzde 85'inde ailede kanser geçmişi olmayabilir. Üstelik ailede erken yaşta kaybedilmiş ebeveynler varsa, kanser geçmişi bilinen akrabaları. Dolayısıyla ailenizde kanser hikayesinin olmaması sizde de olmayacağı anlamına gelmiyor.

YANLIŞ: AĞRI YOKSA KANSER DEĞİLDİR

DOĞRUSU: Tümörün yerleştiği yere bağlı olarak ağrı hissedilebilir. Ancak ağrı kanserin

tek bulgusu değildir. Ayrıca, her ağrı yapan tümör de habis olmayabilir.

YANLIŞ: TÜMÖRDEN BİYOPSİ YAPMAK KANSERİN YAYILMASINA YOL AÇAR

DOĞRUSU: Biyopsi kanserli dokunun içinden parça almak anlamına gelir. Alınan parça patoloji tarafından incelenerek kanserin tipi belirleniyor. Doğru tedavinin belirlenmesi için mutlaka biyopsi yapılması gerekiyor. Uygun şekilde ve dikkatle yapıldığında kanser yayılmıyor.

YANLIŞ: ÜZÜNTÜ KANSER YAPAR

DOĞRUSU: Stres veya endişenin kanser oluştuğuna işaret eden bilimsel bir kanıt yoktur; ancak ciddi üzüntü ve travmaların bağışıklık sisteminin olumsuz etkilediği ve vücutta fark edilmemiş bir kanser varsa, tümörün daha hızlı büyümesine yol açabilir.

YANLIŞ: ŞEKER KANSERİ BESLER

DOĞRUSU: Benzer şekilde şekeri tamamen kesmek kanseri küçültmez. Ancak, yüksek oranda şekere karşı vücutta oluşan insülin, bazı kanserler için bir büyüdücü faktör olabilir. Ayrıca, şekeri kilo almaya yol açarak şımanlıkla ilişkili rahim, meme ve pankreas kanseri gibi bazı kanserlerin gelişimini hızlandırabilir.

YANLIŞ: MAMOGRAFI ZARAR VERİR

DOĞRUSU: Mamografi taramaları ile meme kanseri daha erken evrelerde saptanıp, meme kanserine bağlı ölüm riski azalıyor. Üstelik modern cihazlarla yapılan mamografiler eskilerine göre daha az miktarda radyasyon içeriyorlar. Bir

mamografi ile her gün çevreden aldığımız radyasyon miktarının toplam 2 aylık dozunu almış oluyoruz. Dolayısıyla tarama amaçlı yılda bir tekrarlandığı için korkmaya gerek yok.

YANLIŞ: KANSER DEĞİL, KEMOTERAPİ ÖLDÜRÜR

DOĞRUSU: Kemoterapi, kanserli dokuyu yok edebilen ve hastalığın kanda yayılmasını engelleyen çok önemli bir tedavidir. Üstelik, uygun doz ve aralıklarda yapılan kemoterapi kansere karşı bağırsıklığı da güçlendiriyor. Kemoterapi gerekli olduğu durumlarda uygulanmazsa kanser ilerleyerek metastaz yapabilir.

YANLIŞ: KANSERDE VİTAMİNLER VE ZERDEÇAL BAĞIŞIKLIĞI ARTTIRIR

DOĞRUSU: Antioksidan içeren vitamin ve bitkisel içerikli maddeler kemoterapinin etkinliğini azaltabilir. Son zamanlarda yapılan bilimsel bir araştırmada; meme kanseri ameliyatı sonrası uygulanan kemoterapi sırasında A, C, E B 12 vitaminleri ile koenzim-Q3 gibi ek besin maddeleri alan kişilerde, hastalığın daha çok nüks ettiği görülmüştür. Zerdeçal ağzdan alındığı formlarda kansere karşı bir etkinliği olduğu gösterilememiş. Sadece tedavi sırasında değil, koruyucu olarak da vitaminlerin etkisi ortaya konmamış.

Erdogan'dan Paskalya mesajı: Aşamayacağımız engel yok

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, "Bu zor günlerde 'Biz Bize Yeteriz Türkiyem' şiarıyla başlattığımız Milli Dayanışma Kampanyası da bir kez daha göstermiştir ki milletimizin birbirine verdiği destek ve güçle aşamayacağımız engel yoktur. Bu vesileyle Milli Dayanışma Kampanyamıza destek veren Hristiyan vatandaşlarımıza da teşekkür ediyorum" dedi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, "Muhelif kilise ve gruplara mensup Hristiyan vatandaşlarımız, en önemli yortularından biri olan Paskalya münasebetiyle en içten duygularıyla tebrik ediyorum." ifadelerini kullandı.

İletişim Başkanlığından yapılan açıklamaya göre Erdoğan, Paskalya Yortusu dolayısıyla mesaj yayımladı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan mesajında, muhelif kilise ve gruplara mensup Hristiyan vatandaşları, en önemli yortularından biri olan Paskalya münasebetiyle en içten duygularıyla tebrik ettiğini belirtti.

Farklılıkları zenginlik olarak gören, karşılıklı saygı ve sevgiyi esas alan köklü bir medeniyetin mensupları olarak ülkede hangi inanca, dine, mezhebe ve etnik kökene mensup olursa olsun, tüm vatandaşları kendi din, kültür ve gelecekle ilgili özgürce yaşayabilmelerine büyük önem atfettiğini vurgulayan Erdoğan, şunları kaydetti:

"Anadolu topraklarında yükselen bu birlikte yaşama kültürü, geçmişte olduğu gibi bugün de barış ve kardeşliğimizin harcıdır. Oluşturduğumuz, ayru

zamanda bizi aydınlık geleceğe taşıyacak en önemli gücümüz olacaktır. Tüm vatandaşlarımızın olduğu gibi, yüzyıllardır sevinç ve kederde kader birliği yaptığımız Hristiyan vatandaşlarımızın da dinlerini serbestçe yaşayabilmeleri için devlet olarak tüm imkanlarımızı

seferber etmeye devam ediyoruz."

Cumhurbaşkanı Erdoğan, son dönemde gerçekleştirdikleri bazı çalışmalar hatırlatmak istediğini belirterek, şöyle devam etti: "1000 yılı aşkın bir tarihe sahip Akdamar Kilisesi büyük bir özenle restore edilmiştir.

İstanbul Bala'ta yer alan Demir Kilise, restorasyon çalışmalarının ardından 2018 yılında yeniden ibadete açılmıştır. Arasında kilise ve manastırların bulunduğu Süryanilere ait taşınmazların mülkiyet sorunu çözülmüş, söz konusu tapular Süryani cemaatine devredilmiştir. 2019 yılında Cumhuriyet tarihinin ilk Süryani Kilisesi'nin temeli atılmıştır. Diyarbakır'ın Sur ilçesinde PKK'lı teröristlerin saldırılarında zarar gören Mar Petyun Keldani Kilisesi ve Orta Doğu'nun en büyük Ermeni kilisesi olan Sur Giragos Kilisesi'nin onarım çalışmaları ise sürmektedir. Muhelif dinlerin ve cemaatlerin bu coğrafyada asırlardır barış içinde bir arada yaşamasının ve her bir vatandaşımızın inancını serbestçe yaşayabilmesi için yürüttüğümüz çalışmaların tüm dünyaya örnek teşkil etmesini ümit ediyoruz."

"KAMPANYAMIZA DESTEK VEREN HİSTİYAN VATANDAŞLARIMIZA TESEKKÜR EDİYORUM"

Kovid-19 salgını nedeniyle bütün dünya zor bir süreçten geçerken, tedbirler dolayısıyla Hristiyan vatandaşların da

bu yıl Paskalya yortusu için kiliselerde bir araya gelemeyle ilgili olarak Erdoğan, "Ancak inancınız ki gerekli tedbirlerin hassasiyetle uygulanmasıyla ülkemiz bu süreci en az etkileye atılacak ve en kısa zamanda hayatı normal seviyeye tekrar normal akışına dönecektir." ifadelerini kullandı.

Karşılaşılan her zorlukta aziz millet her bir feridinin ortaya koyduğu birlik, beraberlik ve dayanışmanın en güzel örnekleri Kovid-19 ile mücadele sürecinde de göstermiş olmasından büyük memnuniyet duyduğumu ifade eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, şunları kaydetti:

"Bu zor günlerde 'Biz Bize Yeteriz Türkiyem' şiarıyla başlattığımız Milli Dayanışma Kampanyası da bir kez daha göstermiştir ki milletimizin birbirine verdiği destek ve güçle aşamayacağımız engel yoktur. Bu vesileyle Milli Dayanışma Kampanyamıza destek veren Hristiyan vatandaşlarımıza da teşekkür ediyorum. Paskalya yortusu dolayısıyla, Hristiyan vatandaşlarımızın başta olmak üzere tüm Hristiyanlara esenlik dileklerini sunuyorum, kendilerini en kalbi duygularıyla selamlıyorum."

Dışişleri, Çin'den Ağrı Dağı atfına' İZAHAT İSTEDİ

Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Hami Aksoy, Çin'in yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgını nedeniyle Ermenistan'a gönderdiği yardım paketlerinde Ağrı Dağı'na atıfta bulunduğu haberleri üzerine gerekli girişimlerin yapıldığını ve izahat istendiğini bildirdi.

Sözcü Aksoy, Çin'in, Kovid-19 salgınıyla mücadelede Ermenistan'a gönderdiği yardım paketlerinde Ağrı Dağı'na atıfta bulunulması hakkındaki soruya yazılı yanıt verdi. Söz konusu haberler üzerine dün Dışişleri Bakanlığı tarafından, Çin'in Ankara Büyükelçisi Deng Li ve Pekin'de Dışişleri Bakanlığı nezdinde görüşme bulunduğunu ve izahat istendiğini belirten Aksoy, şu ifadeleri kullandı:

"Büyükelçi Deng, Ermenistan'a gönderdikleri yardımları, bir yerel yönetim tarafından hazırlandığını ve bir özel şirket tarafından Ervan'a ulaştırıldığını, söz konusu yerel yönetim tarafından paketlerin üzerine sadece Çince ifadeler yazıldığını ve bunlarda Ağrı Dağı'ndan bahsedilmediğini, Ağrı Dağı'nı yapıyan İngilizce ifadeleri ise sonradan eklendiğini anladığımızı bildirdim."

Aksoy, Deng'in, halihazırda durumun araştırılmakta olduğunu ve sonuçla ilgili Türk tarafına bilgi verileceğini söylediğini aktararak "(Büyükelçi Deng) Bu vesileyle Çin'in Türkiye'nin egemenliğine ve toprak bütünlüğüne saygılı olduğunu ifade etmiştir" değerlendirmesinde bulundu.

İÇİŞLERİ BAKANI SOYLU İSTİFA ETTİ

İÇİŞLERİ BAKANI SOYLU, "ONURLA YÜRÜTTÜĞÜM İÇİŞLERİ BAKANLIĞI GÖREVİMDEN AYRILIYORUM." AÇIKLAMASINDA BULUNDU

SOYLU, yaptığı yazılı açıklamada şunları kaydetti: "Gayretle ve titizlikle yürütülen bir süreçte, tamamen salgının önlenmesine yönelik hafta sonu sokağa çıkma yasağı kararının uygulanmasının sorumluluğu her yönüyle şahsıma aittir. Başlangıçta kısıtli saatlerde de olsa ortaya çıkan görüntüler, mükemmel yönetilen bu süreçte yitirildi. Yaşadığım onca tecrübe, sorumluluk kuzmu üzerimizde olan bu olayda, böyle

görüntülere yol açmamalıydı. İyi niyetle, hafta sonunda salgını ve buluşu bir nebze durdurabilelim adına atılan bir adımdır. Hiçbir zaman zarar vermek istemediğim aziz milletimiz, hayatımın sonuna kadar da sadık olacağım Sayın Cumhurbaşkanımı beni başlasın. Onurla yürüttüğüm İçişleri Bakanlığı görevinden ayrılıyorum. Tüm dostlara, mesal arkadaşlarıma Allahsamarlıdır. Allah'ın milletimizi korusun."

İletişim Başkanlığından Soylu açıklaması:

CUMHURBAŞKANI İSTİFAYI UYGUN BULMADI

İLETİŞİM Başkanlığından yapılan açıklamada, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Süleyman Soylu'nun istifasını uygun bulmadığı belirtildi. İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun istifa açıklaması hakkında Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı açıklama yaptı.

AÇIKLAMADA ŞÖYLE DENİLDİ:

"15 Temmuz darbe girişiminin hemen arkasından İçişleri Bakanlığı görevine getirilen Sayın Süleyman

Soylu, bugüne kadar başarılı çalışmalarıyla milletimizin takdirini kazanmıştır. Terör örgütlerinin ülkemizdeki eylem kapasitelerinin önemli ölçüde azaltılmasında Sayın Bakanımızın yürüttüğü kararlı mücadeleden büyük payı vardır. Aynı şekilde deprem gibi doğal afetlerin ardından yapılan çalışmalarda da, İçişleri Bakanımız süreklili sadahda olarak güçlü bir koordinasyon gerçekleştirmiştir.

Koronavirüs salgını sağlık hizmetleri, gıda tedariki ve kamu güvenliği boyutu da bulunduğu bir süreçtir.

İçişleri Bakanımız, bir ayı aşkın süredir yürüttüğü başanlı çalışmalarıyla, bu süreçte ülkemizde kamu güvenliği konusunda hiçbir sıkıntı çekilmesini temin etmiştir.

Sayın Bakanımız istifa talebini Sayın Cumhurbaşkanımıza sunmuş, Cumhurbaşkanımız bu talebi uygun bulmadığını kendisine ifade etmiştir. Bir makam sahibinin istifasını sunması kendi takdirindedir, fakat nihai karar Sayın Cumhurbaşkanımıza aittir. İçişleri Bakanımızın istifası kabul edilmiş, kendisi görevine devam edecektir."

TBMM'DE BU HAFTA

Meclis Genel Kurulu, infaz düzenlemesine ilişkin kanun teklifi üzerindeki görüşmelerin bugün tamamlanamaması halinde çalışmalarına yarın da devam edecek. Meclis'in, bu hafta diğer iki önemli gündemi; yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgını nedeniyle yapılmayan eğitimlerin telafisi ve yükseköğretimde yeni düzenleme içeren kanun teklifi ile sağlığa şiddetli engellenmesine ilişkin Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapma Kanun Teklifi'nin görüşmeleri sürüyor. Teklif

üzerindeki görüşmelerin bugün tamamlanamaması halinde çalışmalara yarın da devam edilecek. İnfaz düzenlemesi teklifinin yasalaşmasından ardından Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, Genel Kurul gündemine gelecek. Teklif göre, yolda iki kez yapılabilecek doçentlik başvuru sayısı artırılarak bekleme süresi azaltılacak. Akademiye öğrencileri, katkı payı veya öğrenim ücretini ödemesi ve her dönem başında kayımlı yenilmesi şartıyla öğrencilik haklarından yararlanacak. Üst üste dört dönem bu şartları sağlamayanların işi, ilgili programdan kesilecek.

'İlk kez yoğun bakıma giren ve entübe olan hasta sayısı azaldı'

Sağlık Bakanı Koca, "Bugün ilk defa yoğun bakıma giren ve entübe olan hasta, sayısal olarak eksiye düştü. Yani yüzde 3-3,5 oranında bir düşüş söz konusu oldu. Bu son derece önemli." dedi.

Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, 6 Üniversitenin rektör, dekan ve başhekimleri video konferans yöntemiyle görüşti.

Edinilen bilgiye göre, Bakan Koca'nın üniversite hastanelerine yaptığı video konferans görüşmesine, İstanbul, Hacettepe, Cerrahpaşa, Ankara, Gazi ve İnönü Üniversitelerinin rektörleri, tıp fakültesi dekanları ve hastane başhekimleri katıldı.

Pandemi döneminde yükün, kamu

hastanelerine beraber üniversite ve özel hastanelerinde de omuzlarında olduğunu vurgulayan Koca, taramaların artışıyla vaka sayısının arttığını ifade

etti. Artışın ciddi bir oranda olmadığını altını çizen Bakan Koca, "Esas olarak Türkiye'nin diğer ülkelerden farklılığı olarak gördüğümüzün zaten

hasta, yoğun bakıma giren hasta, entübe artış hızı son dönemde düşme eğilimindeydi. Bugün ilk defa yoğun bakıma giren ve entübe olan hasta, sayısal olarak eksiye düştü. Yani yüzde 3-3,5 oranında bir düşüş söz konusu oldu. Bu son derece önemli." dedi.

"YOĞUN BAKIMDA YATIŞ GÜN SAYISININ AZALDINI GÖRÜYÖRÜZ"

Bakan Koca, hastalara erken tanı konulmasının ve dünyadan farklı şekilde Hidroksiklorokin'in ayaaktan hastalarda bile yaygın bir şekilde kullanımının hastaneye yatışı azalttığını söyledi. Bakan Koca, sözlerini şöyle sürdürdü: "Devamında özellikle Favipiravir'i Çin daha çok entübe olan hastalar için kullanırken bizim erken

dönemde kullanmamızın faydalı olabileceğini görüyoruz. Onun da özellikle yoğun bakıma geçişini düşürdüğünü ama esas yoğun bakım döneminde bizim personelimizin, çalışanlarımızın yoğun bakım pratiğinin de bunda önemli bir katkısının olduğunu görüyoruz. Her geçen gün yoğun bakımda yatan hastanın, yatış gün sayısının da azaldığını görüyoruz."

Görüşmede, üniversite hastanelerinin pandemi ile mücadeledeki katkısı, hastalara uygulanan tedavi protokolleri, yatak doluluk oranları, tıbbi cihaz ve malzeme stokları ve ihtiyaçları ele alındı. Katılımcılar, malzeme ve ilaç ihtiyaçlarının hızla karşılayan Sağlık Bakanlığına teşekkür etti.

Salgın sonrası Türkiye

Koronavirüs salgını hepimizin hayatını öyle veya böyle etkiledi. Bu sahraların yazıldığı sırada başta güzel şehrimiz İstanbul olmak üzere 30 büyükşehir ve Zonguldak'ta iki günlük sokağa çıkma yasağı uygulanıyor. Herkes dilinde aynı kişiye cümle: "Salgın-dan sonra hiçbir şey eskisi gibi olmayacak!" Doğru, bugüne kadar insanlığın elde ettiği başarıları rağmen medeniyetin yol açtığı yarı etkilerin ne derece vahim olabileceğini bu salgın sayesinde hatırladık. Ancak, yine de, salgın hastalıklardan insanlığı tarihiyle beraber olagelmıştır hep. Daha önceleri salgınlardan hiçbirinde insanlığın ortak hastalıklardan olan seğhret - göhret - servet aşkı değişmedi. Para ve iktidar hırsı ile yapılan canililer, hanlıklar ve içkişgılar azalmadı. Eskiler der ki, "Beşer nısan ile malulüdür". Yani "İnsanlık unutkanlıkta sakatlanmıştır" İnsanlar geçmişteki hatalarından ders almamak, hatta bu ibret vesikası olayları cabucak unutmak gibi kötü bir hasletle sahiptir. Bu açıdan bakıldığında, insanların toplumsal öğütlenmesi ne kadar değişse de temel hastalığı "sehvet - söhret - servet hırsı" bir gün yeniden hortlamak üzere bir yerlere senecektir.

Salgın sonrası ekonomik kriz ne şiddette olur?

"Türkiye'nin yakın tarihinde yaşadığı en büyük ekonomik sıkıntılar ne zaman olmuştur?", diye bir soruyla başlayalım. Hemen vereceğiz cevap bellidir: 1994, 2001, 2008 ve 2018 krizleri. Evet, bu krizler Türkiye'nin kendine özgü borçlanma ekonomisinin, dış borçla finanse edilen sahte refah dönemlerinin, gelişmeden ve üretmeden lüxa yoldan zengin olma arzusunun doğurduğu "en halklı çözümler" ve milli krizlerdir". Ancak yakın tarihte yaşanan en büyük iktisadi salınlardan bunlar değildir. Türkiye tarihinde hallan ortak bilincine kazınmış büyük iktisadi salınlara bir büyük iktisadi salınları bir büyük iktisadi salınları gerekçelmiştir. Birinci Dünya Savaşı na biz de Almanya safinada girdik. Yüzbinlerce askerimiz Sarıkamış karlarından Arabistan çöllere yeni ikilimde vuruştı. Ama sorun sadece bu değildi. Savaşın kapatığı yollar ihafatı engellemektedir. Bu da yolduk ve kılıf demekti. Üstüne bir de hain Ermeni eşkıyaların Müslüman yerleşimlerinde kadın, çocuk ve yaşlıları katletmesini koyun. Durum bir felaketti. Ancak Türk halkının yaşadığı günlük problemi iktisadi salın ve yoldukun üstünü örtmüştü. İkinci Dünya Savaşı na ise biz girmiştik. Bu da görece güvenilir bir toplu hayatını bize sundu. Ama savaşın iktisadi etkileri yıkıcıydı.

Prof. Dr. Dündar Murat DEMİR
+ UFKUN ÖTESİ
demir@yenibirlikgazetesi.com

İkinci Dünya Savaşı'na Birincisi'ne göre hem daha yaygın ve de daha uzun sürdü. Bu da, Türkiye'nin üzerindeki abukla etkisini artırdı. Altı yıllık (1939 - 45) bir yolduk ve kılıf döneminden, krizden ve temel ihtiyaç maddelerinin bulunmadığı bir zamandan, sadece bir avuç partili azınlığın müreffeh yaşadığı süreden sonra, dönemim iktidar partisi CHP ilk serbest seçimleri kaybetti ve 70 yıldır da tek başına iktidar olmadı. Halk CHP'yi kılıfda, fakirlikle ve yoldukla özdeşleştirdi. Halkın kılıf ve yolduk yüzünden refahının düştüğü üçüncü dönem de 1974-1980 arasıdır. Bu dönemde Kıbrıs Savaşı sebebiyle ABD emperyalizminin ekonomik ambargosu nedeniyle gaz, benzin, yağ, şeker ve benzeri temel ihtiyaç maddelerinde kılıf oldu. Buna ABD'nin "bizim çocuklar" tabiri ettiği istihbarat elemanlarının mekellekteki sağı - solcu gençleri birbirine kurduran istihbarat operasyonuna da ekleyin. Millet 1980 darbesini kayıpla ve sevinçle karşıladı. Bir avuç idealist insan dışında milletin çoğunluğu, "Kenan Paşa" diyordu, başka da bir şey demiyordu. Millet ağlıyor, yoldukun ve anarşinin faturasını sırtlarına kesmişti. Şimdi size salgın sürecine bağlı olarak iki senaryo vereceğim. Birinci senaryo iyimser senaryodur. İkincisi ise kötümser senaryodur. **İYİMSEYER SENARYO:** Eğer salgın Mayıs Ayı sonunda kontrol altına alınrsa, Ramazan Bayramı sonrası

hayat yavaş yavaş eski haline döner. Bu dönemde artan iç ve dış borçların, genişlemeci para politikasının etkileri nedeniyle Hükümet hem vergileri arttırmak hem de para arzını kısılamak zorunda kalacaktır. Bu da, 2020 yılının yüzde 3-4 küçülme ve 2021 yılının yüzde 1-2 küçülme getireceği ama enflasyonun da tek hanelere ineceği anlamına gelir. Eğer Hükümet bunu yapmazsa 2020 yılı yüzde 1-2 küçülme ile geçer 2021 yılında da yüzde 1-2 büyümeye olur. Ama enflasyon da yüzde 30'lara dayanabilir. Bu anlattıkların iyimser senaryodur. Burada iktisat politikasının araçları çözüme ulaşmak için yeterli olabilir. **KÖTÜMSER SENARYO:** Salgın ve karantina koşulları 2020 sonuna kadar uzarsa, ülke bırakın sanayi üretimini tarım üretimi bile sıkıntıya girer. Bu durum Büyük Buhran'dan bile daha tehditkardır. Büyük Buhran'da piyasada mal vardı ama onları alacak satın alma gücü yoktu. Hükümetler vatandaşlara para ve bilet vererek problemi çözebilirlerdi. Eğer salgın etkileri uzun dönemli olursa, o takdirde, para bilet vererek çözemezler. Eğer salgın etkileri uzun dönemli olursa, o takdirde, para bilet vererek çözemezler. Eğer salgın etkileri uzun dönemli olursa, o takdirde, para bilet vererek çözemezler. Eğer salgın etkileri uzun dönemli olursa, o takdirde, para bilet vererek çözemezler.

İktik ve ağırlıkla klanlar, kitleler, belli şehirlerde yağmalar ve aşırıya bulunması olabilir. Böyle bir sürecin sonunda siyasete bir pay çakarılması kaçınılmazdır. Benim tahminim ve temennim İyimser Senaryonun gerçekleşeceği yönündedir. Ama bu bile bizi ciddi ekonomik problemler vaat etmektedir. **SALGININDAN TÜRKİYE İÇİN ÇIKARILMASI GEREKEN SONUÇLAR** Salgınla çakarılması gereken dersleri birkaç maddeyle özetledim: 1. Türkiye'de bundan böyle her daha bağımlı Avrupa ve ABD'ye göre daha bağımlı olduğu ortadadır. 2. Önümüzdeki dönem siyaset açısından vurucu teması gaz, sağlık ve bilgi güvenliği olacaktır. 3. Liberalleşme, finansallaşma ve özelleştirme süreçlerinin sonuna geldiğine ağıdır. Önümüzdeki dönem hem günlük yaşamdan önemli hem de stratejik değere sahip sektörlerde üretim kamu eli veya desteğiyle yürütülecektir. 4. Türkiye'de bundan böyle her anlamda ayrılık ve ayrımcı siyasetin başanlı olması zordur. Çöselcelede bağanın sını kılması ve birleştirici siyasettir. 5. Hedonizm, kodkım, idealist ve materyalist bir gençliğe bir yere gidilemeyeceği ortaya çıkmıştır. Önümüzdeki dönemde idealist, halkçı ve toplumcu reflekslere sahip, manevi değerleri kuvvetli, paylaşımı bir gençlik yetiştirilmelidir. 6. Devlet yönetiminde şeffaflık, denetlenebilir ve hesap verebilir olmak önem kazanacaktır. Türkiye de bu konulardaki eksikliklerini gidermek durumundadır. **SON SÖZ:** Eğer musibetlerden ibret alınrsa, tarihteki hatalar tekrarı etmez.

ÜCRETSİZ İZNE ÇIKARILANLARA MAAS DESTEĞİ

Hazine ve Maliye Bakanı Albayrak, "Kısa çalışma ödeneğinden yararlanamayan veya ücretsiz izne çıkarılan vatandaşlarımızda 3 ay, aylık 1170 lira maaş desteği sağlanacak." dedi.

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, Twitter hesabından yaptığı videoyu paylaşarak Covid-19 salgınının ekonomik etkileriyle mücadele kapsamında devreye alınan "Ekonomik İstikrar Kalkınma" adlı kararın geldiği noktayı değerlendirdi. Bu süreçte dar gelirli vatandaşların desteklemek amacıyla nakdi yardımların uygulanmaya alındığını anımsatan Albayrak, 2,1 milyon aile için başlatılan bu yardımların 4,4 milyon aileye çıkarıldığını belirtti. Albayrak, vatandaşların işlerini kaybetmemesini öncelikli olduğunu işaret ederek, şu bilgileri paylaştı: "3 ay boyunca işten çıkarmaların önüne geçmeyi yasayla güvence altına alıyoruz. İşleri duran ya da azalan işletmelerimizde çalışan vatandaşlarımız için kısa çalışma ödeneğimizi devrediyor. Kısa çalışma ödeneğinden yararlanamayan veya bu süreçte ücretsiz izne çıkarılan vatandaşlarımızda da maaş desteği vereceğiz. Bu kapsamda aylık 1170 lira maaş desteğini de sağlayacağız. Kısa çalışma ödeneğine bugüne kadar 200 binden fazla firma, 2 milyondan fazla çalışan kapsamında başvuruda bulundu, 700 bini onaylandı."

FINANSMAN DESTEKLERİ HİZ KESMİYOR

Albayrak, KOBİ ve sanayicilere sunu-

lan finansman desteklerinin hız kesmeden devam ettiğini vurgulayarak, "25 bin liralık esnaf destek finansmanına bugüne kadar yaklaşık 290 bin 35 esnafımız başvurdu, 163 bin 450 bin esnafımızın süreci tamamlandı, 4 milyar 73 milyon lira finansman tahsis edildi. Ayrıca 72 bin 84 esnafımız da 25 bin lira limitli Paraf Tıcan Kart'a başvuruda bulundu. Yaklaşık 66 bin 910 esnafımıza kartları tahsis edildi. Bu kapsamda da 1,5 milyar liranın üzerinde bir destek devreye alınmış oldu." ifadelerini kullandı. Bireysel destek paketine de bugüne kadar 4 milyon 200 binden fazla vatandaş başvurduğuna altıran Albayrak, cuma günü itibarıyla tahsislerin başladığını ve 250 binden fazla vatandaşın 1,5 milyar liranın üzerinde tahsisin gerçekleştiğini kaydetti. Albayrak, kamu bankaları ve Kredi Garanti Fonu (KGF) çalışanlarının hafta

sonları dahil yoğun bir çaba sergileyerek bu süreçleri hızlı bir şekilde sonuçlandırmaya çalıştığını bildirdi. KGF desteği işe Devam finansmanı için cuma günü itibarıyla 66 bin 171 firmamız başvuruya geçtiğini anımsatan Albayrak, şöyle devam etti: "34 bin 858 firmamızın süreci sonuçlandı ve 29 milyar 558 milyon liralık bir finansman tahsis edildi. Finansman tahsisleri yapılan firmaların yüzde 96'sını KOBİlerimiz oluşturdu. Tahsis edilen ve kullanılan meblağların da yüzde 75'i KOBİlerimiz için oldu. Özellikle KGF desteği ile finansman kapsamında süreçleri yakından takip ediyoruz." **ÖZEL BANKALARA ÇAĞRI** Albayrak, tüm kamu bankaları çalışanlarının 7/24 esnasına dayalı büyük bir gayretle bu talepleri takip ettiğini, bu bankaların kurumsal ve ticari işletmelerin 20 milyar 585 milyon lira tutarındaki kredi

borcunu ve 795 bin vatandaşın da konut, ihtiyaç, araç kredisi ve kredi kartları için toplam 40,6 milyar liralık borcunu ötelediğini hatırlattı. Bakan Albayrak, Halkbank'ın da 374 bin 674 esnafın kullanımına olduğu kredilerde, 3 ayda vadesi gelecek 3,5 milyar lira tutarındaki taksitlerini faizsiz olarak ertelediğini dile getirerek, "Kamu bankaları tüm imkanlarıyla vatandaşlarımızın yanında dururken, özel bankaların tavri bizleri fazlasıyla üzmektedir. Birlik ve beraberliğimizin üst düzeye çıktığı bu dönemde özel bankalarımıza da bu birliğin parçası olmaya bir kez daha davet ediyorum." değerlendirmesinde bulundu. Covid-19 ile ekonomik mücadele kapsamında küresel finans kuruluşları ve uluslararası organizasyonlarla da düzenli görüşmelerini anımsatan Albayrak, şunları kaydetti: "G-20 başta olmak üzere tüm platformlarda ülkeler dayanışma ihtiyacını net olarak vurguluyor. Türkiye olarak biz de bu kapsamda küresel ticaretin devamını sağlamak için ülkeler arasında farklı mekanizmaları devreye alınmasını destekliyoruz. Bunun dışında hiçbir kurum veya ülkeye farklı gündemde görüşmezi ya da talebimiz olmamıştır." Düşünce zor bir dönemden geçtiğine işaret eden Albayrak, Türkiye olarak bu süreçte ekonomik ve sosyal etkileri en aza indirecek, herkesi kapsayacak bir program uyguladıklarını, gerektiğinde ilave tedbirler almaya da hazır olduklarını belirtti. Albayrak, Türkiye'nin dünyada bu badirenin üstesinden gelmek için gerekli sağlık altyapısı ve ekonomik kapasiteye sahip olduğunu sözlerine ekledi.

KKTC'de su kesintisi yaşanmayacak

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Su Temin Projesinin işle hattının deniz geçişinde tespit edilen arızanın onarım çalışmaları adada su kesintisine mahal vermeden bu yaz bitirecek. Tarım ve Orman Bakanlığında yapılan açıklamaya göre, Türkiye'nin vizyon projelerinden olan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Su Temin Projesi, 2015'te Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın himayelerinde işletmeye alındı. Ocak ayında işle hattının deniz geçişinde arıza tespit edildi. Yapılan incelemede, Türkiye kırsına yaklaşık 8 kilometre mesafedeki iki boru-nun bilinmeyen bir nedenle deniz düzeyine çıktığı belirlendi. Bunun üzerine söz konusu onarım işinin yapılması için boru alım ihalesine çıktı. Bu kapsamda yedek borularla beraber her bir 500 metre uzunluğunda toplam 10 adet HDPE 100 borunun üretimi için Mersin Tapucu Limanında fabrika kuruluş çalışmaları başlandı. Ayrıca, arıza ve onarım işi kapsamında kullanılacak samandıra ve diğer özel parçaların temin süreci de devam ediyor.

ARIZA ONARIM ÇALIŞMALARI HAZIRLANDI BAŞLAYACAK

Boru ve parçaların temin edilmesi birlikte mayısın işi yapımına ilişkin sözleşme imzalanacak. Deniz çalışma koşullarına boru montajına uygun olacağı hazırlanmış ise arıza onarım çalışmalarına başlanacak. Herhangi bir olumsuzluğu yaşanmadığı takdirde işin bir ayda tamamlanması hedefleniyor. Bu süreçte Gediközü Barajında bulunan yaklaşık 13,7 milyon metreküp suyunu, içme suyu olarak şebekeye verilmesine devam edilecek, onarım işleri tamamlanmaya kadar KKTC'de herhangi bir su kesintisi olmayacak.

PAKDEMİRLİ: EŞİ BENZERİ YOK

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, "Türkiye'nin vizyon projelerinden olan ve dünyada eş benzeri olmayan KKTC Su Temin Projesi, 2015 yılında Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın himayelerinde işletmeye alınmış, daha önce açıkladığımız gibi işle hattının deniz geçişinde bir arıza olduğu tespit edilmişti. Yapılan incelemelerimizde Türkiye kırsındaki 8 kilometre mesafedeki 2 borunun deniz düzeyine çıktığı görülmüştü." ifadelerini kullandı. Pakdemirli, KKTC Su Temin Projesi'ndeki onarım çalışmalarının bu yaz tamamlanacağını ve onarım bitene kadar KKTC'de herhangi bir su kesintisi yaşanmayacağını duyurdu.

Temassız ödemelerde tüm zamanların rekoru

Bankalararası Kart Merkezi (BKM) Genel Müdürü Sener Cankı "Skype" üzerinden video konferans yöntemiyle soruları yanıtladı. Ödeme teknolojisi sektörünün 30 yılı aşkın süredir Türkiye'de hızla merkeziğini belirten Cankı, sektör olarak ödemelerin hızlı, güvenli ve konforlu yapılması için yatırım yaptıklarını söyledi. Cankı, 30 yıldır sektörün çok mesafe aldığı, mart ayında ise kart kullanımı alışkanlığında önemli eşiklerin ağırlığını vuruldu.

Cankı, mart ayında evde kal çağrılarında ayak uydurduğunu, bir yandan da hayatın devam ettiğini ve bu süreçte bir takım davranış kalplarının değiştiğini dile getirdi. Mart ayı boyunca kartı ödeme sektörünün büyüdüğüne dikkati geçen Cankı, "Türkiye'de kart sayısı marra geçen yıl aynı döneme göre yüzde 9 artarak 218 milyondan 239 milyona çıktı. Kartın 168 milyonu banka kartları, 71 milyon kredi kartlarındandı. Kartlarla ödeme alışkanlığında pozitif bir yme gördük. Kartlı ödeme işlem adedi geçen yıl aynı dönemine göre yüzde 3 artarak pozitif büyüdü. Aynı dönemde, kartlı ödeme tutarı da yüzde 9 artış gösterdi. Bu dönemde nakit alışkanlıklarında da değişti. Martta geçen yıl aynı aya kıyasla ATM'lerden nakit çekim işlemi adedi yüzde 14 azaldı. Dünya Sağlık Örgütü ve Sağlık Bakanlığının virüsle olan mücadelesinde kün ve bızık paraların bakterileri virüslerin yayılabileceğini uyardığını biliyoruz. Kartlı ödemelerin artması kartlı ekonomi adına çok faydalıdır." ifadelerini yer verdi.

KORONA DENEYDEN YAYILDI

ÇİN YAPTI ABD finanse etti

İngiliz Daily Mail gazetesi, çarpıcı bir gerçeği ortaya koydu. Virüsün ilk çıktığı Çin'in Wuhan şehrinde Viroloji Enstitüsü'nün, ABD Ulusal Sağlık Enstitüleri tarafından finanse edilen deneyler yaptığı ortaya çıktı. Virüsün laboratuvarı meydana gelen bir kaza sonucu yayılmış olabileceği öne sürüldü.

İngiliz Daily Mail gazetesinin ortaya çıkardığı belgeler, çarpıcı bir gerçeği ortaya koydu. Virüsün ilk çıktığı Çin'in Wuhan şehrinde Viroloji Enstitüsü'nün, ABD Ulusal Sağlık Enstitüleri tarafından finanse edilen deneyler yaptığı ortaya çıktı. Virüsün laboratuvarı meydana gelen bir kaza sonucu yayılmış olabileceği öne sürüldü.

Enstitüleri tarafından finanse edilen deneyler yaptığı ortaya çıktı. İSTE TİM DETAYLAR...

Koronavirüs dünyaya tam anlamıyla diz çöktürmeye devam ediyor. Vaka sayısının kontrol altına alınmadan artış gösterdiği bu günlerde, virüsün kesin kaynağını belirlemek için çeşitli araştırmalar yürütülmüyor.

İngiliz Daily Mail gazetesinin haberine göre, pandemi haline gelen salgın doğduğu yer olabilecek olan laboratuvar, bilim adamlarının yıkıcı salgın orijinal kaynağı olduğuna inandıkları mağaradaki yasalar üzerinde araştırmalar yapıyor.

Ortaçağ çikan belgeler, Wuhan Viroloji Enstitüsü'nün Yunnan'ın bin 600 kilometre uzağında bulunan mağaralarda yakalanan memeller üzerinde deneyler yaptığını gösteriyor.

Esas şoke edici olan ise, bu deneylerin, ABD hükümetinden 3.7 milyon dolarlık hibe ile finanse ediliyor olması. Covid-19 genomunun dizilimi, Yunnan'ın mağaralarında bulunan yarasaalarda gizli. Gazetelerin geçen hafta ortaya çıkardığı bu belgelerin ardından, yetkililer salgın enstitüden sızan bir virüsten kaynaklanmış olabileceğinden korkuyorlar.

Üst düzey hükümet kaynakları, ölümcül virüsün ilk kez Wuhan'daki canlı bir hayvan pazarından insanlara bulaşmış olduğunu göz önünde bulundurarak, Çin'de laboratuvarı meydana gelen bir kaza sonucu yayılmış olabileceği fikrini gözardı ediyordu.

Doğrulanmamış bir iddiaya göre, enstitüdeki bilim adamları virüsü içeren kanın yanlışlıkla havaya püskürtülmesinden sonra enfekte olmuş ve daha sonra yerel halka bulaştırmış olabirler. Şimdiyse Daily Mail, gazetesini, bilim insanlarının ABD Ulusal Sağlık Enstitüleri tarafından finanse edilen deneyler yaptığını ortaya çıkardı.

Boris Johnson taburcu edildi

İngiltere'de, yeni tip koronavirüs (Covid-19) tedavisi gören Başbakan Boris Johnson hastaneden taburcu edildi.

Başbakanlık ofisi 10 Numara'dan yapılan açıklamada, Johnson'un taburcu edildiği ve iyileşme sürecini Londra'ya 65 kilometre uzaklıktaki Başbakanlık konutu Chequers'te geçireceği belirtildi. Başbakan'ın doktorlarının tavsiyesi uyarınca hemen görevine dönmeyeceği ve tedavi gördüğü St Thomas Hastanesi

personeline teşekkür ettiği aktarıldı.

"YAPABİLDİKLERİ TEK ŞEY DUA ETMEKTİ"

Bu arada İngiliz basını, Johnson'un arkadaşlarına, "Sağlık çalışanına baya-tımı borçluyum." dediğini yazdı. Haberlerde, Johnson'un yoğun bakımda bir ara durumunun çok kötüleştiği ve Başbakanlık çalışanlarının yapabildiği tek şeyin dua etmek olduğu belirtildi.

Başbakan'ın nişanlısı Carrie Symonds ise sosyal medya hesabından, sağlık çalışanlarına teşekkür ederek, "Size asla borcumu ödeyemem. Size teşekkür etmeyi asla bırakmayacağım. Geçen hafta gerçekten de çok karanlık zamanlar yaşadık." paylaşımında bulundu.

HASTANEDE BİR HAFTA KALDI

Ateş ve oksürük belirtileri gösteren Johnson'ın, 27 Mart'ta yapılan Covid-19 testi pozitif çıkmıştı. O tarihten itibaren kendisini izole eden 55 yaşındaki Başbakan Johnson, 3 Nisan'da yayımladığı videoda, "Hala ateşim var ve bu nedenle hükümetin tavsiyesi uyarınca, bu belirti gidene kadar kendimi tecrit etmeyi sürdürmem gerekiyor." ifadelerini kullanmıştı.

Durumu düzelmeyen, ateş ve oksürük gibi belirtileri devam eden Johnson, 5 Nisan akşamı hastaneye kaldırılmış, durumunun kötüleşmesi üzerine de ertesi gün yoğun bakıma alınmıştı. Üç gün yoğun bakımda kalan Johnson'a oksijen tedavisi uygulandığı ancak solunum cihazına bağlanmadığı bildirilmişti.

ABD Ay üzerinden Mars'a gitmeyi hedefliyor

NASA, "Artemis" keşif görevi kapsamında 2024 yılına kadar Ay'a ve 2028'den itibaren ise Mars'a insanlı seferler düzenlemeyi amaçlıyor.

İnsanlığın asırlardır düşlelerinden biri olan uzay yolculuğundan, geçen yüzyılın ikinci yarısında gerçeğe dönüştü. İki süper güç ABD ve Sovyetler Birliği arasındaki küresel egemenlik mücadelesinin yansıması olan uzay yarışını, insanların gökssel boşluğa ilk izlerini bırakmasına tanıklık etti. Bu mücadelenin yüzyıl sonunda noktalanmasıyla insanlı uzay seferleri de geri plana itildi de 21. yüzyılda uzayı daha ileri atılmalar için kullanma hedefi, insan unsurunu

yeniden gündeme getiriyor. Sovyet kozmonot Yuri Gagarin, 59 yıl önce, 12 Nisan 1961'de "Vostok 1" uzay mekiğiyle Dünya yörüngesini turlayarak uzaya çıkan ilk insan olarak tarihe geçti. Bu sebeple 12 Nisan, "İnsanlı Uzay Yolculuğu Uluslararası Günü" olarak kutlanıyor.

KÜRESEL EGEMENLİK MÜCADELESİ VE UZAY YARIŞI

İnsanlığın uzay macerasını harekete geçiren şey, keşif güdüsünden çok egemenlik mücadelesiydi. İkinci Dünya Savaşı'nın sona ermesinin ardından dünyanın iki süper gücü haline gelen ABD ve Sovyetler Birliği (SSCB), elindeki nükleer silahlarla uzay coğrafyalarındaki hedefleri vurabilmek üzere katalar arası güdümlü füze sistemleri geliştirmeye başlamıştı. Uzay menzilli roketler aynı zamanda Dünya'nın alçak yörüngesine yayıp uydular taşımaya da olanak sağlıyordu.

Uzay yarışını önce uydularla başlandı. SSCB, 4 Ekim 1957'de "Sputnik 1" uydusunu uzaya fırlatarak bu alanda bir ilki gerçekleştirdi. ABD, yaklaşık 4 ay sonra, 31 Ocak 1958'de, "Explorer 1" uydusunu Dünya yörüngesine yollayarak karşılık verdi.

YURI GAGARIN UZAYA ÇIKAN İLK İNSAN OLDU

Uydulardan sonra sıra yörüngede insanlı uzay yolculuğu yapmaya geldi. Bunun için her iki ülke de tek kişilik uzay kapsülleri geliştirmeye başladı. SSCB, Vostok Programı kapsamında geliştirdiği roket ve kapsülle rakibini bir kez daha geride bıraktı. Rus kozmonot Gagarin, 12 Nisan 1961'de "Vostok 3KA" roketiyle uzaya fırlatılan "Vostok 1" uzay kapsülü içinde Dünya yörüngesinde bir tur attıktan sonra Yeryüzü'ne döndü. Vostok 1'in bu seferi, ilk insanlı uzay yolculuğu olarak, Gagarin de uzaya çıkan ilk insan olarak tarihe geçti.

UZAY ÇIKAN İLK KADIN

SSCB 1963 yılına kadar Vostok kapsül-lerince 1963 yılına kadar Vostok kapsül-lerince 54 kozmonot daha gönderdi. Bunlar arasında "Vostok 6" mekiğiyle 16 Haziran 1963'te yörüngede yolculuk yapan kozmonot Valentina Tereşkova, uzaya çıkan ilk kadın oldu.

ABD ise aynı yıllarda 2 astronotla yörünge aldı, 4 astronotla da yörünge uçurarak gerçekleştirdi.

UZAY BOŞLUĞUNDAKİ İLK YÜRÜYÜŞ

SSCB, 1960'ların başından itibaren insanlı uçurular için tek kişilik Vostok uzay kapsül-leri yerine 2 veya 3 kişilik Voskhod uzay kapsüllerini geliştirmeye başladı. Sovyet kozmonot Aleksey Leonov, 8 Mart 1965'te "Voskhod 2" kapsülüyle yapılan yolculuk sı-

NEIL ARMSTRONG AY'A AYAK BASAN İLK İNSAN OLDU

ABD Başkanı John F. Kennedy, 12 Eylül 1962'de yaptığı konuşmada, uzay yolculuğunun yeni hedefi olarak Ay'ı işaret etti ve 10 yıl içinde Ay'a insan yollama sözü verdi. ABD bu amaçla önce 2 kişilik Gemini uzay mekiğini, ardından 3 kişilik Apollo uzay mekiğini üretti.

Aralık 1968'de astro-notlar Frank Borman, James Lovell ve William Anders'i taşıyan "Apollo 8" uzay mekiği Ay yörüngesini 10 kez katetmeyi başardı. Ardından 21 Temmuz 1969'da astro-notlar Neil Armstrong, Buzz Aldrin ve Michael Collins'i taşıyan "Apollo 11" mekiği Ay yüzeyine iniş yaptı. Neil Armstrong, bu sefer sırasında Ay'a ayak basan ilk insan oldu.

Armstrong ve onun ardından yüzeye adım atan Aldrin'den sonra ABD 1972'ye kadar Ay yüzeyine 10 astronot daha çıkardı. Bu arada, SSCB de aynı yıllarda Ay'a insan yollamak üzere üç kişilik Soyuz mekiklerini üretmeye başladı fakat mekiği yüzeye indirilebilecek güçte roket geliştiremediğinden Ay misyonuna 1974'te son verdi.

SSCB'nin dağılmasından ardından Rusya Federasyonu ile ABD arasındaki uzay çalışmaları alanındaki iş birliği arttı. İki ülke, Uluslararası Uzay İstasyonu (ISS), Avrupa Birliği, Japonya ve Kanada ile işbirlikten, Amerikalı astro-notlar Soyuz mekikleriyle ISS'ye taşınıyor.

İNSANLI UZAY ÇUŞULARINDA ÜÇÜNCÜ GÜÇ: ÇİN

Çin, bugün ABD ve Rusya dışında insanlı uzay yolculuğu yapabilme kapasitesine ve tecrübesine sahip tek ülke konumunda bulunuyor. Çin ilk kez 1967 yılında Devlet Başkanı Mao Zedung ve Başbakan Zu Enlai döneminde insanlı uzay yolculuğu yapma kararını aldı. ABD'nin Gemini mekiğinden sonra koparı edilecek 1970'lerde yapılan Shuanguz uzay aracı başansı oldu. Ülke ardından Rusya'nın Soyuz mekiklerini örnek alarak Shenzhou mekiğini geliştiren yıllar sonra hedefine ulaşabildi.

Çinli taykonot Yang Liwei, 15 Ekim 2003'te Shenzhou 5 mekiğiyle uzayda 21 saat uçarak ilk kez insanlı uzay yolculuğunu gerçekleştirdi.

Avrupa Birliği ve Japonya da 1980'lerde daha sonra irtal edebilecek insanlı uzay yolculuğu programları başlattı.

Özel sektör katkısı

ABD Havacılık ve Uzay Ajansı NASA, Apollo programının sırasıyla Columbia, Challenger, Discovery, Atlantis ve Endeavour uzay mekiği programlarını sürdürdükten sonra 2011 yılında, kamu kaynaklarıyla yürütülen tüm insanlı uzay programlarına son vererek bu alanda özel sektör girişimlerini teşvik etmeye başladı. NASA'nın "Ticari Mürettebat Geliştirme Programı" kapsamında Uluslararası Uzay İstasyonu'na personel taşımak üzere SpaceX'in "Dragon Crew" ve Boeing'in "CST-100 Starliner" uzay mekikleri için test uçurulan yaparken, alçak yörüngenin ötesine yönelik insanlı uzay yolculuğundan önce, Northrup Grumman'ın "Orion" ve SpaceX'in "Starship" uzay mekiklerini kullanmayı planlıyor. İnsanlı uzay yolculuğu projeleri, 21. yüzyılda da keşif atılmalarının öteden beri alıyor. NASA, Yunan Ay tanrısı "Artemis" in adı verilen yeni keşif görevi kapsamında 2024 yılına kadar Ay'a insanlı seferler düzenlemeyi amaçlıyor.

2028 yılına kadar sürmesi planlanan seferlerin ardından Ay yörüngesinde bir uzay İstasyonu kurulması ve burayı basamak olarak kullanarak Mars'a insanlı seferler düzenlenmesi hedefleniyor. Rusya "Soyuz", Çin "Shenzhou" mekikleriyle insanlı yörünge yolculuklarını sürdürüyor. Hedeflerken Hindistan yeni geliştirdiği "Gaganyan" personel taşıyıcı uzay mekiğiyle 2021 sonunda yörünge seferi yaparken insanlı uzay yolculuğu gerçekleştiren dördüncü ülke olmayı hedefliyor. Otoyardan Japonya, İran ve Malezya da insanlı uzay programla-rını başlattıklarını duyururken, SpaceX, Virgin Galactic, Blue Origin ve SpaceShipTwo gibi şirketler yörünge ve alt-yörüngeye turistik amaçlı yolcu taşımacılığı için mekikler ve uzay araçları geliştiriyor.

Rama: Karantina'yı ilk keşfeden kişi İbn-i Sina

Arnavutluk Başbakanı Edi Rama, Karantina'nın ilk keşfeden kişinin Müslüman tıp araştırmacısı İbn-i Sina olduğunu söyledi.

Timetürk'ün bildirdiğine göre, Başbakan Rama, Müslüman tıp araştırmacısı İbn-i Sina'nın (980-1037) bazı hastalıkların mikroorganizmalar tarafından yayıldığından şüphelendiğini yazdı.

İbn-i Sina'nın, İnsandan insana geçen enfeksiyonu önlemek için, 40 gün boyunca insanları tamamen izole etme yöntemini icat ettiğini belirten Arnavutluk Başbakanı Rama, bu yöntemle "Erbain (kırk)" adını verdiğini söyledi.

Venedik tüccarlarının da, İbn-i Sina'nın başlıca yöntemini duyurarak, bu yöntemi İtalya'da uygulamasına vesile olduklarını belirten Başbakan Rama, İtalyanların ise karantınayı, "quarantena" dediklerini anmsatarak, "Karantina" isminin ve uygulamasının Avrupa'da ilk

uygulandığı yer İtalya olmuştur" dedi. Başbakan Rama, Kur'an-ı Kerim'den, "Her kim bir canı kurtsunsa, bütün insanların kurbanı gibisi olur" (Maide suresi 32) ayetini örnek vererek, "Bugün bile İbn-i Sina'nın yöntemi binlerce değil, belki de milyonlarca hayat kurtarıyor" dedi.

İbn-i Sina'nın tam adı Abu Ali el-Hüseyn bin Abdullâh bin Ali bin Sînâ olduğuna belirlen Arnavutluk Başbakanı Rama, Batı'da aynı zamanda İsmi-nin Latince versiyonunu olan "Avicenna" (Bilginlerin Hükümdarı) olarak bildiğini de söyledi.

Öte yandan İtalya'dan gelen bir kişide koronavirüs tespit edilmesinin ardından yurt içi seyahati de yasaklayan Arnavutluk hükümeti, koronavirüsün yayılmasını önlemek amacıyla 30 gün süreyle "doğal felaket durumu" ilan edildiğini duyurdu.

Gıdalar nasıl muhafaza edilmeli?

Makarna, kuru baklagiller gibi gıdalar, kapalı ambalajları içerisinde kuru, doğrudan güneş ışığı görmeyen, serin, temiz bir yerde muhafaza edilebilir. Aynı şekilde konserve gıdalar, uzun ömürlü süt gibi ürünlerin de buzdolabına konulmasına gerek yok.

Gıdada bilgi kirliliğinin önlenmesine yönelik çalışmalar ile gündeme gelen Gıda Aydınlatma Platformu, koronavirus salgını nedeniyle evden çıkamayan vatandaşların ihtiyaçtan fazla satın aldıkları gıdaların bozulma riskine dikkat çekerek gıdaların muhafaza edilmesini yönelik bazı tavsiyelerde bulundu.

Gıdaların uzun süre taze ve güvenilir kalması için bazı muhafaza koşullarına dikkat edilmesi gerektiği ifade edilen yazıda, hangi gıdanın hangi koşullarda saklanması gerektiğinin ambalajlı gıdaların etiketlerinde yer aldığı belirtildi. Ambalajlı olmayan ve nasıl muhafaza edilmesi gerektiği bilinmeyen gıdalar için ise satın alma noktasındaki görevliye danışılması önerildi. Gıda Aydınlatma Platformu internet sitesinde yayınlanan yazıda ambalaj üzerinde yer alan tarihlerin anlamı şöyle açıklandı:

AMBALAJ ÜZERİNDEKİ TARİHLER

Tavsiye edilen tüketim tarihi (TET): Bu tarihin gıdanın kalitesi ile ilgilidir. Gıdanın belirtilen tarihe kadar ilk günlük kalitesini, yapısını ve diğer özelliklerini koruyacağını ifade eder. Ancak gıdanın ambalajı üzerindeki tavsiye edilen muhafaza koşullarına uyulması gerekir. Bu tarihten sonra gıdanın tüketilmesinde sağlık açısından bir sakınca olmaz.

Son tüketim tarihi (STT): Bu tarihin gıdanın güvenilirdiği ile ilgilidir. Ambalaj üzerinde tavsiye edilen koşullarda muhafaza edilmesinin şartıyla, gıdanın belirtilen tarihe kadar güvenli şekilde tüketilebileceğini ifade eder. Bu tarihten sonra tüketilmesi ise sağlık açısından risk oluşturabilir.

Gıda Aydınlatma Platformu'nun yazısında gıdaların oda sıcaklığında, buzdolabında veya dondurulmuş olarak muhafaza edilmesi konusunda da püf noktalara değinildi:

GIDALARIN ODA SICAKLIĞINDA MUHAFAZA EDİLMESİ

Tüm gıdaların soğukta saklanmasına gerek yoktur. Makarna, kuru baklagiller gibi gıdalar, kapalı ambalajları içerisinde

GIDALARIN DONDURULARAK MUHAFAZA EDİLMESİ

Marketten donmuş olarak alınan gıdalar olduğu gibi derin dondurucuda saklanabilir. Diğer yandan, dondurulmuş olmayan gıdalar da son tüketim tarihlerinden önce dondurulursa daha uzun süre saklanabilir. Derin dondurucu içerisindeki -18°C'lik sıcaklık, mikropların ölmesini engeller. Dondurulan ürün, yapısına göre 3-12 ay sonra kalitesini kaybetmeye başlayabilir. Ambalajlı ürünlerin üzerindeki tavsiyeleri dikkate almak gerekir. Gıdaların derin dondurucuda saklanması dikkat edilmelidir.

■ Uygun buzluk kapları veya poşetler kullanın. Bunlar gıdalarda donma nöbetleri

kuru, doğrudan güneş ışığı görmeyen, serin, temiz bir yerde muhafaza edilebilir. Aynı şekilde konserve gıdalar, uzun ömürlü süt gibi ürünlerin de buzdolabına konulmasına gerek yoktur. Ürünlerin ne şekilde saklanmasının

le obalecek kalite kaybını en aza indirir.

- Donmuş gıdaları pişirmeden önce çözündürün. Pişirilecek gıdayı bir gece önceden buzdolabına koyarak riskizi bir şekilde çözdürülebiliyorsunuz.
- Çözülen gıdayı yeniden dondurmayın. Ancak gıdayı pişirseniz yeniden dondurabilirsiniz.

Her gıdanın kendine özgü muhafaza koşulları olabilir. Ambalajlı gıdalarda bu koşulları etiket üzerinde açık şekilde yazılmak zorundadır. Ambalajsız olarak satılan sebze, taze balık gibi gıdalar aldığınızda nasıl saklanacağına dikkat ediniz. Bu konuda market personeline danışabilirsiniz.

uygun olduğuna, marketteki koşullara bakarak kolaylıkla karar verebilirsiniz. Soğutucu olmayan raflarda yer alan gıdalar, ambalajları açıldığında serin evde de bu şekilde saklanabilir. Diğer yandan, bazı gıdaların ağızdan sonra

buzdolabına konulması ve belirli bir süre içerisinde tüketilmesi tavsiye edilir.

GIDALARIN SOĞUKTA MUHAFAZA EDİLMESİ

Pastörize süt, et, yoğurt gibi kolay bozulabilecek ürünleri buzdolabında muhafaza ediniz. Buzdolabında saklanması gereken ürünler çoğunlukla marketlerde de soğuk alanlarda teşhir edilir. Buzdolabı sıcaklığı olan 4°C, zararlı mikroorganizmaların üremesini yavaşlatır, gıdanın bozulmasını ve sağlık riski oluşturmasını geciktirir. Ağızdan kademeli olarak muhafaza edilmeye uygun olan UHT süt, hardal, salça, zeytin gibi bazı ürünlerin, ağızdan sonra buzdolabına alınması gerekir. Gıdaların buzdolabında saklanması dikkat edilmelidir.

■ Buzdolabınızı çok fazla doldurmakten kaçının. Bu şekilde hava dolup içinde hareket ederek etkili şekilde soğutma sağlayabilir.

■ Sıcak gıdaları ılımsız bekletmeden buzdolabına koymayın, çünkü bunlar içindeki sıcaklığın yükselmesine neden olabilir.

■ Çiğ et, balık gibi gıdaları kapalı kaplarda, pişmiş gıdalardan ayrı raflarda saklayın. Böylelikle çiğ gıda üzerinde bulunabilecek ve pişirme sırasında ölecek mikropların diğer gıdalara bulaşmasını engellensin olursunuz.

■ Artan yemekleri 2 saat içinde soğutup buzdolabına koyarak saklayın. Bunları 2-3 gün içerisinde tüketin.

Bazı gıdaların buzdolabında güvenli şekilde saklanması şöyledir:

- Balık ve tavuk: 3 gün
- Et: 3-5 gün
- Kıyma: 2-3 gün
- Süt: 5-7 gün
- Sert peynirler: 1-3 ay
- Yumuşak peynirler: 2-3 hafta
- Tereyağı: 8 hafta
- Ambalajlı gıdalarda ambalaj üzerinde yer alan tavsiyelerin dikkate alınması gerekir.

Konuşmak olmak için!

Yazmayı yazmak için bilgisayar başına oturduğum bugün, İstanbul ve toplum sayısı otuz olarak bilinen büyükşehirler ve Zonguldak'ta, cuma gecesi 24.00'te ilan edilen, iki günlük sokağa çıkma yasağının ikinci günü. Bu gece saat 24.00'te sokağa çıkma yasağı sona erecek. Yazı ise; iki günlük sokağa çıkma yasağından sonraki ilk gününün başlangıcında pazartesi yayınlanacak. Sokağa çıkma yasağının ilan edildiği cuma gecesi, yasak ilan edilmeden önceki son iki saatte yaşananlar ve bu yaşananlardan ekranlara yansayan görüntüleri anımsıyorsunuzdur ve asla unutmayacağımızdan eminim.

H. Fehmi KETENCİ
+ TOPLUM
hsezen@yeniBirlikgazetesi.com

Haftanın başlangıç günü pazartesinin neler getireceği şimdilik pek belli değil.

Sabah kalktığımda, pek de sabah denmez ya, öğlen saatlerinde uyandım. Sıkı kahvaltı yaptıktan sonra, gazete için köşe yazmaya koyuldum. Yine çok zor topları abıldığım bir yazı oldu. Cuma gecesi geçince sona ermesini iki saat kala, hiç hesaba yokken ilan edilen iki günlük "sokağa çıkma yasağı" nun son gününde yazdığım bu yazının çok derinliği olmayan bir yazı olduğuna görebiliyorum.

Zor günler geçiriyoruz ve içimiz dışımız koronavirus oldu. O nedenle koronavirus olaylarından söz etmeden geçmiyoruz.

Çok net söylüyorum: onunla ilgili bir şeyler de yazmak istemiyorum. Hangi karar aşarsanız açın, her habere bu konu var, "ağza olan herkes" bu konuda bir şeyler söylüyor, yorum yapıyor. Söylenilen kafa lar fazla karışıyor. Yalıtık yirmi beş gündür evden çıkmayanlar olarak, biz almışsınız yaş üstülerin moralini öldürmek bozuk. Hele hele ekranlardaki haberlere yansayan görüntüğe, açıklığı psikolojimiz pek de iyi sayılmaz.

Ekranlarda söylenen her sözün içinde asla unutulmayan "65 yaş üstündekiler" e yönelik açıklamaların, keskin ifadelerin olduğu yerde biz yaşlıların psikolojisi nasıl iyi olsun.

Bilim Kurulu içinde Geriatri Ana bilim Dalı ile ilgili Uzman var mı biliyor muyum ama, eğer varsa bu konuda söylediklerini neler olurdu, oлдuğu merak ediyordum. Bir an, Orhan Kural hocamın geçen haftaki yazısına aktardığım 65 yaş üstündekilerin sokağa çıkmasına konusunda söylediklerini anımsadım. Hakaz mıydı? Asla!

İstanbul merkezli yayınlanan vaka bilgilerinin iyice yoğunlaşmaya başladığı ortamda, ekranlarda yayınlanan haberlere biraz daha dikkat etmenin zamanı gelmedi mi?

Hemen her kanalda yapılan birçok programın ekranları uzmanların söylediklerinde bir standart yok. Yapılanlarla ilgili söylenenler, eleştiriler, var olan bir salgın gereği tam olarak anlatılmıyor. Uzmanların söylediklerinde de, bilgi karmaşası yaratan bir yalıtık var. Bu benim yorumum ama, söylemeden de geçemeyeceğim; böyle bir ortamda ekranlara çıkan veya çıkarılan konu uzmanların daha dikkatli yorum ve bilgileri ekranla taşınmalarının çok daha doğru olacağı, "ağız olanın konuştuğu" bir ortam yaratılmaması gerektiğini asla unutmamalıdır.

Bu işi takip etmesi gereken ve ilk ağız bilgilerini Sağlık Bakanlığı ve Bilim Kurulu var ve oradan gelecek açıklamaları öncelikli bilgiler olarak değerlendireceği bir durumdur. Kitle iletişim araçları ve özellikle en etkin olanlardan televizyonlarımızın bu konuda daha dikkatli davranmalarını, toplum psikolojisine daha da bulunmaması açısından çok önemlidir.

Zor bir dönemdedir. Salgında yete noktasını henüz göremedik. Alınan önlemlere uyulmalı, Bozuk olan toplum psikolojisi, daha da bozarak, kontrolsüz bilgilerle yaratılacağı ortama mahkum olmayalım.

BİR TUTAM TEBESSÜM UĞURSUZ!

Adam yoğun balıkta yatmakta, doktorlar hastadan umut kesmişler, ölümünü beklemekteler.

Kansız başucunda sürekli ağlamaktadı. Adam kısıt sesleriyle kansına sesleri:

- "Sevgili kancığım. Trafik kazası geçirdiğimde her başucumdaydın, silahla vurduğumda gözümü açınca yine ilk seni gördüm, iflas ettiğim günde, her başma gelen kötü olayda yanımdaydın..."

Kadın bütün bunları dinlerken, takdir edilmesini verdiği gururunda yaşamaktadı. Bu sırada adam konuşmaya devam eder:

- "Ne kadar uğursuz bir kadın çıktın sen!..."

Türkiye'de Covid-19'u yenenlerin sayısı her geçen gün artıyor

Türkiye'de ilk pozitif vakanın görüldüğü 10 Mart'tan bugüne kadar yapılan 340 bin 380 test sonucunda, 52 bin 167 kişiye Covid-19 teşhisi konuldu. Bu süreçte, 2 bin 965 kişi koronavirusü yenerek yaşama tutundu.

Türkiye'de yeni tip koronavirus (Covid-19) test sayısına göre vaka sayısı yüzde 15, vaka sayısına göre ölüm oranı yüzde 2, çoğunlukla oranın ise yüzde 3'te seyrediyor. İlk pozitif vakanın görüldüğü 10 Mart'tan bugüne kadar yapılan 340 bin 380 test sonucunda, 52 bin 167 kişiye Covid-19 teşhisi konuldu. Bu süreçte, 1101 kişi hayatını kaybederken 2 bin 965 kişi de koronavirusü yenerek yaşama tutundu.

Kovid-19 kaynaklı ilk ölümün yaşandığı 17 Mart'tan 12 Nisan'a kadar toplam vaka sayısına göre ölüm oranı yüzde 2,11 oldu. İlk kez birden fazla kişinin hayatını kaybettiği 19 Mart'ta ölümün vakaları oranı yüzde 1,2 oldu. Bununla birlikte 2 bin 704 vakanın tespit edildiği ve 46 can kaybının yaşandığı mart son gününde ise ölüm oranı yüzde 1,7ye çıktı.

En çok vaka sayısının tespit edildiği

11 Nisan'da ise bu oran yüzde 1,85 olarak kayıtlara geçti.

TEST SAYISI HER GEÇEN GÜN ARTIYOR

Türkiye'de test sayıları her geçen gün artıyor. Test bilgilileri ilk kez 19 Mart'ta açıklandı ve 1981 kişiye bu işlem yapıldığı duyuruldu. Bir sonraki gün 3 bin 656'ya çıkan rakam, 10 gün sonra 9 bin 982, mart sonunda ise 15 bin 42'ye ulaştı. Takvim 11 Nisanı gösterdiğinde test sayısı 33 bin 170 olarak açıklandı. Bu rakam, bir günde yapılan

en fazla test sayısı olarak kayıtlara geçti. Bu şekilde nispeten ilk haftasında hızla artan test sayısı 11 Nisan itibarıyla 340 bin 380'e gitti.

VAKA İSTİSAYI ORANDA SEYREDİYOR

Pozitif vakaların tespit edildiği toplumdaki izole edilebilirliği her geçen gün test sayısı artırıyor. Önceleri yurt dışı bağlantısı olan kişilere yönelik test yapılarak ilerleyen süreçte Bilim Kurulunun kararıyla semptomlardan herhangi birini gösterenler de bu işleme tabi tutuldu. Test sonucu pozitif çıkan kişilerin temas kurduğu ve irtibatlı olduğu herkese koronavirus testi yapıyor.

Sağlık Bakanlığında bağlı hastanelerin yanı sıra Bakanlığın yetkilendirdiği üniversite ve özel hastaneler ile laboratuvarlarda yapılan bu işlem için ücret talep edilmiyor. Test sayıları artması rağmen son bir haftada vakalar günlük oranda yüzde 14-19 aralığında seyrediyor.

Bugüne kadar yapılan test sayısı dikkate alındığında bu işleme tabi tutulan kişilerin yüzde 15,3'ünde Covid-19 tespit edildi.

Bu sonuç, virüsün kontrolün çıkmadığı ve vatandaşların önlemlere uyduğunun göstergesi olarak değerlendiriliyor.

Test sayısının 30 bin 864 olduğu 10 Nisan'da pozitif vaka çıkarılan oranı yüzde 15,3 iken, test sayısının 33 bin 170 ile en yüksek olduğu 11 Nisan'da bu oran yüzde 15,4'te kaldı.

İYİLEŞEN SAYISI KATLANIYOR

Kovid-19 teşhisiyle hastanelerde tedavi gördükten sonra taburcu edilenlerin sayısı da her geçen gün artıyor. Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, 25 Mart'ta 60 ve 65 yaşlarında iki kişiyile de aralarında bulunduğu 26 vatandaşın iyileşerek taburcu edildiğini açıkladı. Bu tarihten sonra Bakanlığın paylaştığı bilgiye göre iyileşenlerin sayısı katlanarak arttı.

MEB'den uzaktan eğitimde yeni hizmet:

Merak gıdıklayan sorular

Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) uzaktan eğitim sürecinde çocukların merak duyusunu canlı tutmak için 'Merak Gıdıklayan Sorular' serisini başlattı. Bu seriyi, Navigasyon uygulamaları nasıl çalışır?, 'Balıkların kulakları var mıdır?', 'Yıldızlar nasıl kayar?' ve 'Ahtapotların kaç kolu vardır?' gibi sorulara yanıt veriyor. Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), koronavirus önlemleri kapsamında evde uzaktan eğitim alan çocukların yeni bir hizmeti devreye soktu. Bakanlık, bu dönemde çocukların öğrenme isteğini artırmak, öğrenmeyi daha keyifli hale getirmek ve velilere de destek olmak adına TRT EBA TV kanalına yeni içerikler hazırladı.

Bu kapsamda çocuklar tarafından Bakanlığın 'nitelikle me.gov.tr' adresine gönderilen günlük hayata, bilime ve tabii olaylara yönelik sorular MEB tarafından yanıtlandı.

YAZILARCA SORU

YANITLANDI

Kapsamlı alan araştırmasının ardından bilimsel ya da teknik cevapların çocukların diline ve öğrenme düzeyine uygun yanıtlar olarak hazırlanan videolar, 'Merak Gıdıklayan Sorular' serisi adıyla TRT EBA TV'de teneffüs aralarında yayımlanmaya başladı. Sorulara uygun seslendirmelele oluşturulan görsellerle kullanılan müzikler Bakanlığın uzman ve öğretmenler tarafından hazırlandı. Bu kapsamda, 'Navigasyon uygulamaları nasıl çalışır?', 'Balıkların kulakları var mıdır?', 'Yıldızlar nasıl kayar?', 'Ahtapotların kaç kolu vardır?' gibi yüzlerce soruya yanıt verildi. MEB uzmanlarının, bilim, sanat, spor ve yaşam alanlarında farklı içerikler geliştirmeye devam edeceği öğrenildi.

ZIYA SELÇUK ÇAĞRI YAPMIŞTI

Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk sosyal medya hesabı üzerinden "Çocuklarımızın merak ettiği bunun gibi yüzlerce soruyu ve cevaplarını TRT EBA TV kanalında veriyoruz. Çocuklarımızın merak ettikleri soruları antitimesme.gov.tr adresine iletin, çocuklarımızın cevaplarını TRT EBA TV kanalında verebiliriz"

çalışmasını bulunmuştu.

Polisleri görünce yaptığı eve saklandı

Balkesir'in Sındığı ilçesinde sokağa çıkma yasağında sokakta oynayan 4 yaşındaki çocuk, polis arabasına görünce oyun oynamak için kız kardeşini yaptığı eve yatacak saklandı. Polis ekipleri, korkan çocuk ve kız kardeşine çikolata ikram etti.

Koronavirus tedbirleri kapsamında sokağa çıkma yasağı devam ederken, emniyet mensupları da

görevlerini sürdürüyor. Emniyet güçleri görevlerini yerine getiren farklı durumlarda da karşılaşıyor. Balkesir'in Sındığı ilçesinde ilk kardeşini polis arabasına görünce saklandı, deve kusunun saklanması karıştırıldı. Polis memurları devreye atarken ilginç bir olayla karşılaştı. Evinin önünde oynayan çocuk, polisleri görünce korkarak, kendince ev olarak yaptığı alana saklandı. 4 yaşındaki Mete isimli çocuğun bu davranışını fark eden polisler, çocuğun yanına giderek çikolata verdi. Polislin yalnızca suçluların kovulduğuna, polisten korkmaması gerektiğini söyledi. "Sizler çok sevinçli" diyerek yanları polisleri ik kardeşin el sallayarak uğurladı. Çocuklara hatıra fotoğrafı çekilen polisler, sosyal mesafe kurallarını da ihmal etmedi.

66.Yıl

Geçmişin izinde Geleceğin sözünde

Bizi biz yapanların her şartta yardımına koşmaya, sadece yılları değil değerleri de biriktirmeye, ne zaman ihtiyaç duysanız yanınızdaki güç olmaya söz veriz. Yeni yaşımızda ve sonsuza kadar...

VakıfBank, Yanındaki Güç.

444 0 724 | vakifbank.com.tr

 VakıfBank
Burası Sizin Yeriniz

 /vakifbank

SOYLU İSTİFA ETTİ 'KABUL EDİLMEDİ'

Sokağa çıkma yasağı kararının duyulmasının ardından bakkal ve market önlerindeki izdiham görüntülerindeki sorumluluğu üstlenerek İçişleri Bakanlığı görevinden ayrıldığını duyuran Süleyman Soylu'nun istifası Cumhurbaşkanlığı tarafından kabul edilmedi. İletişim Başkanlığında yapılan açıklamada, "İçişleri Bakanlığının istifası kabul edilmemiştir, kendisi görevine devam edecektir." denildi.

Dilde Fikirde İşte Birlik

Yeni Birlik

13 NİSAN 2020 PAZARTESİ

www.gazetebirlik.com

Fiyat: 50 Kuruş

AY ÜZERİNDEN MARS'A GİDECEKLER

NASA, "Artemis" keşif görevi kapsamında 2024 yılına kadar Ay'a ve 2028'den itibaren ise Mars'a insanlı seferler düzenlemeyi amaçlıyor. **Sayfa 11**

SEAN PENN TEST GÖNÜLLÜSÜ

OSCAR ödüllü oyuncu Sean Penn'in, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) ile mücadelede gönüllü bir ekiple birlikte test yaptığı bildirildi. **Sayfa 11**

'KORONA DENEYDEN YAYILDI' ÇİN YAPTI ABD FİNANSE ETTİ

Virüsün ilk çıktığı Çin'in Wuhan şehrinde Viroloji Enstitüsü'nün, ABD Ulusal Sağlık Enstitüleri tarafından finanse edilen deneyler yaptığı ortaya çıktı.

YARASALAR ÜZERİNDE ARAŞTIRMA

İNGİLİZ Daily Mail gazetesi-nin ortaya çıkardığı belgeler, çarpıcı bir gerçeği ortaya koydu. Virüsün laboratuvar-da meydana gelen bir kaza sonucu yayılmış olabileceği one sürüldü. İddiaya göre,

pandemi haline gelen salgının doğduğu yer olabilecek olan laboratuvar, bilim adamlarının yıkık salgın orijinal kaynağı olduğuna inandıkları mağaradaki yaralar üzerinde araştırmalar yapıyordu. **Sayfa 11**

ÜCRETSİZ İZNE ÇIKARILANLARA MAAŞ DESTEĞİ

Hazine ve Maliye Bakanı Albayrak, "Kısa çalışma ödeneğinden yararlanamayan veya ücretsiz izne çıkarılan vatandaşlarımıza 3 ay, aylık 1170 lira maaş desteği sağlanacak." dedi.

ÖZEL BANKALARA ÇAĞRI

BAKAN Albayrak, "Kamu bankaları tüm imkanlarıyla vatandaşların yanında dururken, özel bankaların tavır bizleri fazlasıyla üzmedir. Birlik ve beraberliğimizin üst düzeye çıktığı bu dönemde özel bankalarımıza da bu birliğin parçası olmasın bir kez daha davet ediyorum." değerlendirmesinde bulundu. **Sayfa 7**

AŞAMAYACAĞIMIZ ENGEL YOK

CUMHURBAŞKANI Recep Tayyip Erdoğan, "Bu zor günlerde 'Biz Bize Yeteriz Türkiye' şiarıyla başlattığımız Milli Dayanışma Kampanyası da bir kez daha göstermiştir ki milletimizin birbirine verdiği destek ve güçle aşamayacağımız engel yoktur. Bu vesileyle Milli Dayanışma Kampanyamıza destek veren Hıristiyan vatandaşlarımıza da teşekkür ediyorum." dedi. **Sayfa 8**

KKTC'DE SU KESİNTİSİ YAŞANMAYACAK

TARIM ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, "KKTC Su Temin Projesi'ndeki onarım çalışmaları bu yaz tamamlanacak. Onarım bitene kadar KKTC'de herhangi bir su kesintisi yaşanmayacak." dedi. **Sayfa 7**

HER TÜR SİYASİ HESABIN ÜSTÜNDE

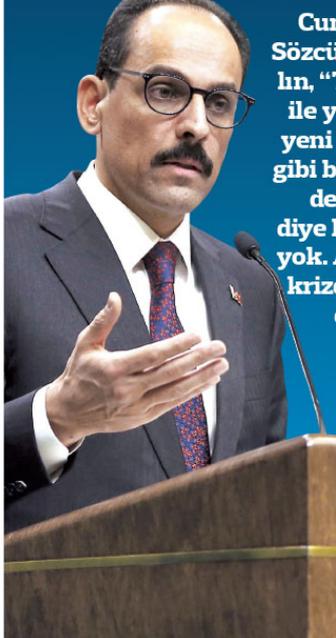
İYİ Parti Genel Başkanı Akşener, "Yaşanan bu zor günler her tür siyasi hesabın üstünde, ortak bir mücadeleyle atılabilir, devlet ve millet olarak dayanışma ve birlik ruhuyla aşılabilecek günlerdir." ifadelerini kullandı. **Sayfa 10**

BORIS JOHNSON TABURCU EDİLDİ

İNGİLTERE Başbakanı Boris Johnson, Ulusal Sağlık Servisi (NHS) çalışanlarına teşekkür ederek, "Onlara hayatıma borçluyum." dedi. **Sayfa 11**

GÜNDEMİMİZDE IMF YOK

Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın, "Türkiye'nin IMF ile yeni bir anlaşma yeni bir kredi almak gibi bir durumu gündeminde yok. IMF diye bir gündemimiz yok. Ama bu küresel krizden hep birlikte çıkacağız" dedi.

SOKAĞA ÇIKMA YASAĞI

Gündeme ilişkin soruları yanıttayan İbrahim Kalın, sokağa çıkma yasağına ilişkin, "Bilim Kurulunun tavsiyeleri, Sağlık Bakanlığının değerlendirmeleri çerçevesinde buna ihtiyaç olduğu zaman yapalım dedik. Cumhurbaşkanımız da değerlendirmesini bu yönde yaptı. Bundan sonra ikinci bir sokağa çıkma yasağı olabilir mi? Hafta sonları özellikle çünkü havalar iyileşiyor, insanlar sokağa çıkmak isteyecekler ama bunun getireceği büyük sağlık riskleri var. Bunu dikkate alarak bununla ilgili kararlar olalım seyrine göre şekillenecek. Bugün kesin olacak veya olmayacak dersem yanlış bilgi vermiş olurum." dedi. **Sayfa 9**

İSRAİL VE FİLİSTİN'E TIBBİ YARDIM

Salgın sürecinde ülkelerin Türkiye'den yardım taleplerine ilişkin bir soru üzerine de Kalın, "Ermenistan'dan bir ilaç talebi olmuştu, Cumhurbaşkanımız bunu onayladı. Sağlık Bakanlığı üzerinden koordine ediliyor. İsrail'den de tıbbi malzeme talebi olmuştu. Zannediyorum bu günlerde tamamlanacak. Eş zamanlı olarak Filistin'e de tıbbi malzeme göndereceğiz. Maske, tulum, tanı kiti pek çok ülkeye de gönderdik. 5 Balkan ülkesine yardımlar gönderdik. İnsani yardımlar konusunda Türkiye'nin karnesi çok parlak bir karne." değerlendirmesinde bulundu.

BAKAN KOCA: ENTÜBE HASTA SAYISI AZALDI

POLİSLERİ GÖRÜNCE YAPTIĞI EVE SAKLANDI

BALIKESİRİN Sındırgı ilçesinde sokağa çıkma yasağında sokakta oynayan 4 yaşındaki çocuk, polis arabasının görünce oyun oynamak için kız kardeşiyle yaptığı eve yatarak saklandı. Polis ekipleri, korkan çocuk ve kız kardeşine çikolata ikram etti. **Sayfa 13**

Bu hikaye 66 yıl önce başladı...

...devamı en arka sayfada.

RIZA ÇALIMBAY: FUTBOL ARTIK İKİNCİ PLANDA 15 DALGAKIRAN: BU YIL OYNANMAMIŞ SAYILSIN 15

TURKCELL'DEN ŞİRKETLERE MOTİVASYON EĞİTİMİ

Uzaktan çalışma döneminde işler evlere taşındı ama pek çok kuruluştan ve personelden duyulan en sık cümlelerin başında "Eskisinden bile daha fazla çalışıyoruz" geliyor. Her ne kadar ofisler kapalı olsa da müşteri talepleri, siparişler, toplantılar hız kesmiyor.

Kurumsal iş çözümleriyle şirketlere uçtan uca hizmet veren Turkcell, bu dönemde önem kazanan motivasyon konusunda da onların yanında olmayı sürdürüyor. Turkcell Kurumsal Satıştan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Ceyhan Özata konuyla ilgili olarak "Şirketlerimize, çalışanlarımızın gelişimine ve bu dönemdeki motivasyonuna katkı sağlayacağımızı düşündüğümüz eğitimler Akademi platformumuz üzerinden online olarak veriyoruz. Önümüzdeki günlerde de şirketlerin değişen ihtiyaçlarını yakından gözlemleyerek onlara özel yeni ürünler geliştirmeye devam edeceğiz" dedi.

Turkcell ayrıca işletmelerin bu dönemde artan kuvvetli internet altyapısı, her türlü güvenliği sağlanmış bulut depolama sistemi, hatta kimi durumlarda yeni cihaz benzeri ihtiyaçlarına cevap vermeye de devam ediyor. Şirketler nasil eskisinden bile çok çalışırsa, Turkcell de onların hizmetlerinin aksamasına için gayretini artırdı. Kesintisiz internet altyapısı ve

Turkcell Kurumsal Satıştan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Ceyhan Özata

bulut çözümlerinin yanı sıra Akıllı Çağrı Merkezi ile şirketlere çağrılarını uzaktan yönetme imkanı sağlıyor. Ayrıca, küçük işletmelerin sabit numaralarına gelen çağrıları kaçırmamaları için Tek Ofis hizmeti de devrede. Uluslararası standartlarda güvenilir duvan ve VPN hizmeti ile de işletmelerin verileri konusunda içi rahat oluyor.

4.5G altyapısı üzerinden çalışan Superbox da ev içi kablolama yapmaya da özel bir kurulumla gerek bırak-

madan fiber hızında internet sunuyor. Sadece prize takmanın yeterli olduğu Superbox'a son bir hafta içinde talep iki kat arttı.

1600'den fazla kurumsal müşteriye veri merkezini uzaktan yönetme imkanı sunan Turkcell bu sayede şirketlerin 7-24 kesintisiz hizmet alarak iş sürekliliğini sağlıyor. Olağan dışı durumlarda da alanında uzman Turkcell mühendisleri tarafından uzaktan destek verilerek saniyeler içerisinde sorunlar çözülüyor.

BAKAN DÖNMEZ'DEN ENERJİ SEKTÖRÜ ÇALIŞANLARINA TEŞEKKÜR

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Dönmez, Yeni tip koronavirüsle mücadele sürecinde kesintisiz enerji için fedakarca görev yapan sektör çalışanlarına teşekkür etti.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, Twitter hesabından enerji sektörü çalışanları için hazırladıkları bir videoyu paylaşarak, şu ifadeleri kullandı:

"Sağlık çalışanlarımız milletimize nefes olurken enerjiniz hiç bitmesin diye fedakarca görev yapan mesai arkadaşlarınıza teşekkür ediyoruz. Biz, bir ve beraber olduğuk her zorlunun üstesinden geleceğimize inanıyoruz"

İPEKYOLU KALKINMA AJANSINDAN BÖLGESEL KALKINMAYA BÜYÜK DESTEK

İpekyolu Kalkınma Ajansı (İKA) Genel Sekreteri Burhan Akyılmaz, 2010 yılında kurulan ajansın faaliyetlerine ilişkin değerlendirmeye bulundu.

Burhan Akyılmaz

Bölgesel girişim semayesinin desteklenmesine yönelik birçok alanda çalışma yürütüldüğünü dile getiren Akyılmaz, "TRC1 Bölgesi" olarak adlandırılan Gaziantep, Adıyaman ve Kilis'in güçlü insan kaynağına sahip olduğunu dile getirdi.

İKA olarak yaşam kalitesi yüksek, beşerit sermayesi güçlü, rekabetçi ve yenilikçi bir bölge hedeflediklerini altını çizen Akyılmaz, "Nitelikli insan kaynağı, mali enstrümanlar ve yatırım danışmanlık hizmetleriyle bölgenin kalkınmasında önemli bir misyon üstlenen ajansımız, kurduğumuz gün beri destek verdiği bin projeye bölgemizde toplam 261 milyon liralık yatırımın hamisi oldu" dedi. Şu an Güdükümü Proje Programı kapsamında toplam 20,5 milyon lira bütçeli 5 projeye, Sosyal Gelişim Destekleme Programı çerçevesinde ise 8,5 milyon lira bütçeli 4 projeye destek verdiklerini bildiren Akyılmaz, yeni tip koronavirüs (Covid-19) ile mücadelede yönelik projelere de 8 milyon lira destek sağlayacaklarını hatırlattı.

"MEDİKAL SEKTÖRÜNDE MİLLİLEŞME HEDEFİ"

Akyılmaz, bölgenin gelişmiş sanayi gücünün özellikle medikal ürünler konusunda Türkiye'nin dışarıya bağımlılığını azaltılmasına anlamında önemli bir potansiyele sahip olduğunu altını çizerek, şöyle devam etti: "İmalat sanayisinin ağırlıklı olarak tekstil, gıda, metal ve plastik gibi medikal sanayiye girdiği sektörlerde üretim olmasına, bölge ekonomisinin katma değeri üretim modeline dönüşümü noktasında önemli bir avantaj sunuyor. Bu kapsamda ilgili kurumlardan ve sağlık sektöründen temsilcilerimize beraber 'Medikal Sektöründe Millileşme' hedefi doğrultusunda Gaziantep Medikal Sanayi Ürünleri ve Teknolojileri Programı çalışmaya başlatıldı. Bu çalışmamızla medikal sektörde başta olmak üzere birçok sektörde dışa bağımlılığı azaltıcı ve yerli kaynaklarımızla yüksek teknolojiye dayalı milli üretimimizi yapmaya gayret edeceğiz."

Akyılmaz, sağlık alanında verdikleri desteklerin yeni tip koronavirüs sonrası daha da anlamlı hale geldiğini ifade ederek, özellikle ilaç endüstrisi için Gaziantep'in önemli bir konumu olacağını belirtti.

"İLAÇ ENDÜSTRİSİNİN MİLLİLEŞTİĞİ MERKEZLERDEN BİRİSİ DE GAZİANTEP OLACAK"

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansı Genel Müdürlüğü Çazibe Merkezlerindeki Destekleme Programı kapsamında, Gaziantep Üniversitesinin yürütücüsü olduğu "Proton Hızlandırma ve Radyofarmasötik Üretim Tesisi Kurulumu Projesi"nin sözleşmesini imzaladıklarını anmsatan Akyılmaz, şöyle konuştu:

"Projeyle Gaziantep Üniversitesi bünyesinde radyofarmasötik ilaçların üretildiği bir tesis kurulacak. Aynı zamanda farklı izotopları elde eden tesislerin de kurulması için de çalışmaya başlanacak. Bu merkezde üretilen ilaçlar da hem iç piyasaya hem de dış piyasaya arz edilecek. Projejinin toplam bütçesi 31,5 milyon lira olup süresi 18 aydır. Özellikle ilaç endüstrisinin stratejik önemini farkında olduğumuz bu günlerde, böyle bir projenin Gaziantep'te hayata geçirilmesi çok önemli. İnşallah bu yatırımla ülkemizdeki ilaç endüstrisinin millileştiği ve yerleştiği önemli merkezlerden birisi de Gaziantep olacak."

Akyılmaz, savunma sanayisi alanında da önemli destekler sunduklarını anlatarak, bu sektörde faaliyet gösteren ya da bu alana dahil olma potansiyeli bulunan firmaların içi dışi eğitimler düzenleyeceklerini sözlerine ekledi.

SWAP PİYASALARINI TAMİR EDEN FED İÇİN RİSKLER BİTMİŞ DEĞİL

Koronavirüs salgınının 2008 küresel finans krizi seviyelerine çıkardığı doların maliyetini kurtulduğu swap hatlarını da düştürmeyi başaran ABD Merkez Bankası (Fed) için riskler farklı varlık gruplarında sürüyor.

Yeni tip koronavirüs (Covid-19) salgınının 2008 küresel finans krizi seviyelerine çıkardığı doların maliyetini kurtulduğu swap hatlarını düştürmeyi başaran ABD Merkez Bankası (Fed) için riskler farklı varlık gruplarında devam ediyor.

Uluslararası Ödemeler Bankası (BIS), Covid-19 krizinin doların fonlama maliyeti ve swap piyasasındaki etkilerini incelediği bir çalışmaya yayımladı.

İngilizce'de "değiştirmek" anlamına gelen "swap", iki finansal varlığın, dolar ile avro gibi, belirli bir vade için takas edilmesini ifade ederken, "swap baz puanı" iki para biriminin değişmesi sonucu ödenmesi gereken maliyeti ifade etmede kullanılıyor. "Swap piyasası" ise bu işlemlerin yapıldığı piyasa anlamına geliyor.

Buna göre, trilyonlarca dolar büyüklüğündeki swap piyasasında dolar ile diğer para birimleri arasında gerçekleşen işlemlerdeki swap baz puanlarında önemli değişim meydana geldi. Diğer para birimleri ile dolar takas etmenin maliyeti 2008 finans krizi seviyelerine kadar yükseldi.

Swap işlemleri finansal piyasalardaki likidite ihtiyacının giderilmesinde oldukça önemli bir yer tutuyor. Bu işlemlerde iki para birimi leride yeniden değiştirilmeye üzere anlaşarak değiştiriliyor. Sıfır civarında seyreden swap baz puanları finansal piyasalarda sıkın bir dönemden geçildiğini işaret ederken, negatif swap baz puanları finansal piyasalarda stresli bir dönem yaşanacağı anlamına geliyor.

SWAP BAZ PUANLARINDAKİ SON GELİŞMELERİN ARKASINDAKİ NEDENLER

Rapora göre, swap piyasasındaki oyuncularıdan sigortacılar, emeklilik fonları ve diğer portföyler genellikle hedge amaçlı olarak dolar talep ederken, bankalar ve aracı kuruluşlar dolar arz eden konumda bulunuyor. Son haftalarda finansal türbülansla birlikte küresel bazda hedge amaçlı sağlayan bankaların dolar arzı önemli ölçüde azaltılmak zorunda kaldığı ifade edilen rapora göre, şirketlerin bankalarda bulunan paralarını çekmesi de bankaların dolar arz etme kapasitesini önemli ölçüde düşürdü. Dolar sağlanamada önemli rol oynayan para piyasası fonlarında yaşanan nakit talebinin de swap piyasasındaki dolar arzı azalttı bir başka etken olarak, dolar talebinin yüksek seviyede kalması, doların

ŞİRKET TAHVİLLERİ RİSK OLUŞTURMAYA DEVAM EDİYOR

Rapora göre Fed'in şirket tahvillerini satın almak için çeşitli araçlar tanıtmasına rağmen bu konuda hala stres devam ediyor. Bu durum swap piyasalarını tekrar olumsuz etkileyebileceği belirtiliyor. Şirketlerin dolar ihtiyacını karşılamak için swap piyasalarına gelmesi durumunda swap piyasasında fiyatlamalarda tekrar anomalliler görülebilir. Tedarik zincirindeki şirketlerin dolar ihtiyacının giderilmesi de daha derin

bir ekonomik krizden sakınmak için gerekli olabilir. Finansal olmayan kuruluşlar eylemleri bu ihtiyaçların giderilebileceği bir sistemin kurulabilir.

Rapora göre, bu krizden geçmişteki krizlerden farklı olmasıyla birlikte dolar ihtiyacını karşılamak için varlık satmanın da piyasalarda oynaklığa sebep olabileceği gözlemlenirken, Uluslararası Para Fonu (IMF) kaynaklarında yararlanılmak ise uzun zaman alabilir.

maliyetinin artmasına sebep oldu.

KÜRESEL BANKALARIN HEDGE HİZMETİNDE MEYDANA GELEN SIKINTILAR

Swap piyasalarında açıklan kontratların yaklaşık yüzde 75'i bir yıl içinde kapanacak. Bu işlemlerinin bir ayda yüzde 89 oranında dolar talebinde küresel bazda dolar talebinin yüksek seyretmesine karşılık, bu hizmete sağlayan bankaların risk kapasitesindeki sınırlamalar sebebiyle dolar arzında dalgalanmalar yaşanıyor.

Çeşitli para birimlerinden oluşan portföy sahibi bu küresel bankalar, öncelikle doları talep edecek sebebiyle bir kredi riskiyle karşı karşıya kalırken, bu risk, küresel bankaların piyasada talep edilen dolar miktarını karşılamada yeterli kalmamasına sebep oldu. BIS raporuna göre, dolar endeksi ile swap baz puanları arasında ters yönlü bir korelasyon bulunuyor. Dolar endeksindeki yükselişle swap baz puanları negatif bazda artarak, doların maliyetinin artmasına sebep oluyor.

Rapora göre bankaların piyasaların fonlamada yaşadığı sıkıntılar arasında yatırımcıların para piyasası fonlarından kamunun oluşturduğu para piyasası fonlarına

yönelindi ve bankaların fonlama koşullarını daha da kötüleştirdi. Buna göre, bankaların kredi verme limiti 1 Mart'tan bu yana 124 milyar dolara bir küçülmeye uğradı.

Bu gelişmelerin ardından Fed 17 Mart'ta 4 büyük merkez bankasıyla swap hattı kurdu ve piyasalardaki dolar talebini karşılamaya çalıştı. Swap hattının kurulduğu ilk günlerde oldukça büyük miktarda işlemler gerçekleştirilen, swap piyasasındaki stres gittikçe azaldı.

Kovid-19 salgınıyla birlikte artan dolar talebi major para birimleriyle dolar arasında da iki aylık swap baz puanları Japon yeni için eksi 144 baz puanına, avro için eksi 85 baz puanına, İsviçre frankı için eksi 107 puan ve sterlin için eksi 62 baz puanına kadar geriledi.

Benzer hareketlerin neredeyse bütün Asya ekonomileri para birimleri için de gözlemlendi. Bu ekonomilerin uzun dönemli swap piyasalarından sağıyor olmaları da bu durumda önemli rol oynadı.

Fed'm önce 5 major merkez bankası, sonrasında 9 merkez bankasıyla daha swap hattı kurmasını ardından finansal piyasalardaki stres görece azalırken, avro, sterlin ve frank gibi baz para birimlerinde swap baz puanları pozitif döndü.

TSKB'DEN ÜRETİM TESİSLERİNE YOL HARİTASI

Türkiye Sınal Kalkınma Bankası (TSKB), tüm dünyayı etkisi altına alan yeni tip koronavirüs (Covid-19) salgını sürecinde, sahada çalışmaya ve üretmeye devam etmek zorunda olan şirketler için bir yol haritası oluşturdu. TSKB açıklamasına göre, Aralık 2019'da içinde başlayan ve hızla yaygınlaşan Covid-19 salgını kısa sürede tüm dünyayı en önemli gündem maddesi haline getirdi.

Topyekün mücadelede tanık olunan bu dönemde yaşamın ve üretimin en sağlıklı şekilde sürdürülebilirliğini sağlamak en çok ihtiyaç duyulan konuların başında geliyor.

Kurumsal bankacılık, yatırım bankacılığı ve danışmanlık alanlarında hizmetleriyle şirketlere her süreçte destek olan TSKB, koronavirüs salgını döneminde toplumsal hayatın devamlılığı için sahada çalışmaya ve üretmeye devam eden şirketler için bir yol haritası çıkardı.

Yedi temel başlıkta toplanan yol haritasını bir infografik haline de getiren TSKB, hazırladığı çalışmada, öncelikle önlemlerin planlama, uygulama ve yürütme süreçlerini bir proje ciddiyetiyle ele alacak ekiplerin kurulmasını önemine işaret ediyor.

Açıklamaya göre, salgın döneminde hayatın devamlılığı, temel ihtiyaçların karşılanması yönünde üretimin sürekliliğinden geçiyor. Bu da ancak çalışan sağlığının etkin şekilde korunması için şirketlerin sistemsel bir bakış açısıyla sorumluluk almaları ile mümkün olabilir.

Tesisi içinde ve dışında kullanılacak maskelerin temini edilecek, her çalışan maskesi olduğundan emin olunması, tüm ofis, fabrika, depo veya satış tesislerinde uzun süreli koruma sağlayan ilaçlama ve temizlik yapılması, dışarıdan sipariş edilen ve depolardan çıkış yapılan her türlü malzeme ve paketlerin dezenfeksiyonu, kalabalık şirketlerde ve fabrikalarda çalışma saatlerinin, farklı vardiya kombinasyonlarıyla tekrar oluşturulması, ulaşım servislerinin insan sayısının azaltılması, gerekirse bu dönemde özel servis sayılan ve saatlerinin değiştirilmesi, üretim alanlarında dışarıdan geleni gereken personel ve müşterilerin öncelikle ellerinin dezenfeksiyonu edilmesinin sağlanması ve yakın temasın kaçınılması büyük önem taşıyor.

TSKB'nin hazırladığı yol haritasına göre, birçok şirket uzaktan eğitim içerikli çalışanlarının yanısıra ailelerin ve hatta tüm paydaşlarının kullanımına açmış durumda. Nakdi ve aynı başlıklarında, sağlık ekiplerine konaklama olanakları sağlayan oteller, üretim bantlarında maske, sağlık ekipmanı, hijyen malzemesi (üretimden geçen markalar, bilgilendirici mesajlarla toplumsal farkındalık) ve motivasyonu artıran şirketler, bu zorlu dönemde hızla geriye kalmış için sorumluluk almaları, toplumsal dayanışma açısından da örnek teşkil ediyor.

EVDE MUTLU EDEN FİLMLER

Günlerimizin neredeyse tamamını evde geçirdiğimiz bu dönemde, evdeki zamanı keyifli hale getirmenin değeri giderek artıyor. İlk akla gelen elbette televizyon. Birbirinden güzel ve sürükleyici filmler ve dizilerle vaktin nasıl geçtiği anlaşılıyor bile.

Güzel bir seyir keyfi, iyi bir televizyonla ikiye katlanıyor. Philips TV'lerde kendiliğinden yükü başlıca platformlar sayesinde farklı alternatifler bulunuyor. TV'lerdeki Ambilight teknolojisi sayesinde ekrandaki görüntüleri göre TV'lerin bulunduğu ortam

aydınlanıyor ve ekran daha büyük görünüyor. P5 teknolojisi ve Mükemmel Görüntü İşleme sisteminin de katkısıyla izleyici kendini canlı bir şey izliyormuş gibi hissediyor. Philips TV, en açtıkten en koyuya giden renk skalası, doğal cilt renkleri ve hareket

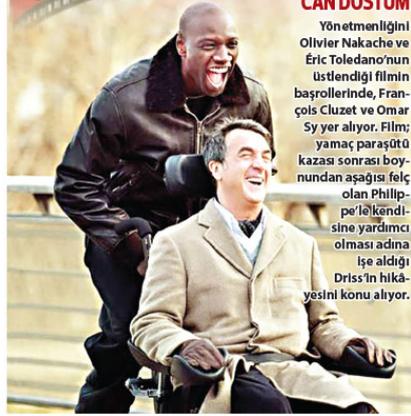
özelliğiyle izleyicilerin gözlerine hitap ediyor. İnsanın kendini filmin içinde hissetmesi an meselesi oluyor. İşte bu dönemlerde sinema yazarı Alper Turgut'un önerileriyle hazırlanan iç açıcı bir film seçkisi:

RATATOUILLE / RATATUY

Animasyon filmleri deyince aklımıza ilk gelen yer olan Pixar stüdyolarından çıkan film, Remi adlı farenin yeryüzüne çıkması ve kendini ünlü restoranın önünde bulmasıyla başlıyor. Restoranda çalışan Linguini'nin yanlış yaptığı çorbayı düzelterek Remi, restoranda kalıyor ve Linguini'ye yardım ediyor.

SİNEMA SEVERLER İÇİN KISA KISA

INTOUCHABLES / CAN DOSTUM

Yönetmenliğini Olivier Nakache ve Eric Toledano'nun üstlendiği filmin başrollerinde, François Cluzet ve Omar Sy yer alıyor. Film; yamaç paraşütü kazası sonrası boyundan aşağıya felç olan Philippe'le kendisine yardımcı olması adına işe aldığı Driss'in hikâyesini konu alıyor.

TONARI NO TOTORA / KOMŞUM TOTORA

Hayao Miyazaki'nin yazıp yönettiği bir Japon animasyon filmi olan Komşum Totoro, iki kız kardeş ve orman ruhları arasındaki

WHEN HARRY MET SALLY / HARRY İLE SALLY TANIŞINCA

Rob Reiner'in yönetmenliğini yaptığı, başrollerinde Meg Ryan ve Billy Crystal'ın yer aldığı film, tüm zamanların en başarılı romantik komedilerinden biri olarak görülüyor. Bir yolculuk sırasında karşılaşmış Harry ve Sally isimli iki genç; sohbetleri esnasında aynı üniversiteden mezun olduklarını ancak daha önce hiç karşılaşmadıklarını fark ederler. Bu keyifli sohbet sırasında konu ikili ilişkilere gelir ve iki kişi karşı cins arkadaş olup olamayacağı üzerine uzun uzun tartışırlar.

LITTLE MISS SUNSHINE / KÜÇÜK GÜN İŞİĞİM

ABD yapımı komedi-drama filminin yönetmen koltuğunu Jonathan Dayton ve Valerie Faris paylaşıyor. Birbirlerine taban tabana zıt insanların yer aldığı Hoover ailesinin macerası; allenin kızı Olive'in bir güzellik yarışmasına katılmasıyla başlıyor.

KANDIRA ASLİYE HUKUK MAHKEMESİNDEN ESAS NO : 2020/235 ESAS

Mahkememizde Kocaeli İli, Kandıra İlçesi, Çamkonak Mahallesi 269 ada 15 parsel sayılı taşınmazın 919,93 m²'lik kısmının iritifik alanı ile 269 ada 16 parsel sayılı taşınmazın tamamının mülkiyet alanının kamulaştırma beledinin tespiti ve tescilli istemleri olarak Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. tarafından davalı Kazım İmdat'a karşı dava açıldığı, taşınmaz hakkında açılan kamulaştırma davasında Kamulaştırma Kanununun 10. ve 14. maddeleri gereğince kamulaştırma belgelerinin ve dilekçesinin davalılara tebliğinden itibaren 30 gün içinde ilgililerin kamulaştırma işlemlerine karşı idari yargıda iptal veya adli yargıda maddi hatalara karşı düzeltilme davası açılacağı, açılacak davalarda husumetin davacı Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. ye yöneltilmesi, yasal süre içerisinde kamulaştırma işlemlerine karşı idari yargıda iptal davası açmaların dava açtıklarını ve yürütmenin durdurulması kararı aldıklarını belgelendirmedikleri takdirde kamulaştırma işleminin kesinleşeceği ve mahkememizce tespit edilen kamulaştırma bedeli üzerinden taşınmaz malın kamulaştırma yapan davacı adına tescil edileceği, konuya ve taşınmaz malın değerine ilişkin tüm savunma ve delillerin tebliğ tarihinden itibaren 10 gün içinde mahkememize yazılı olarak bildinmeleri gerektiği hususu İLAN olunur.

Resmi İlanlar: <https://www.ilan.gov.tr/de> BASIN: 1159255

İLAN T.C. ELAZIĞ 4. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİNDEN ESAS NO : 2020/92

Dava konusu Elazığ İli, Merkez İlçesi, Korucu köyü, 118 ada, 61 (frazden 98) parsel sayılı taşınmaz Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından kamulaştırma işlemine tabii tutulmuş olup, tarafların kamulaştırma bedeline anlaşamamaları üzerine ilgili kurumca, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu uyarınca kamulaştırma beledinin tespiti için mahkememize dava açıldığı hususu ilgililere ilan duyurulur.

Resmi İlanlar: <https://www.ilan.gov.tr/de> BASIN: 1159278

HOT FUZZ / SIKI AYNASIZLAR

Edgar Wright'ın yönetmenliğini yaptığı film, başarılı bir polis memuru olan Nicholas'ın hikâyesini konu alıyor. Bir gün çavuş olarak terfi ettiği öğrenen Nicholas'ın yeni görev yeri, hiç beklemediği bir tarafa kasa basıdır.

GROUNDHOG DAY / BUGÜN ASLINDA DÜNDÜ

Harold Ramis'in yönettiği filmin başrolünde Bill Murray yer alıyor. Bir televizyon kanalında hava durumu sunucusu olan Phil Connors'ın geleneksel Groundhog Day şenliklerinde gönderilmesini konu alan film; 2006 yılında ABD Kongre Kütüphanesi tarafından "kültürel, tarihi ve estetik olarak önemli" filmler arasına seçildi.

IT HAPPENED ONE NIGHT / İKİ GÖNÜL BİR OLUNCA

Frank Capra'nın yönettiği film; En İyi Film, En İyi Erkek Oyuncu, En İyi Kadın Oyuncu, En İyi Yönetmen ve En İyi Senaryo Oscar Ödülleri'nin hepsini alan ilk film olma özelliğini taşıyor. Ellie Andrews kendisini bir playboyla evlenmekten alıkoymaya çalışan milyoner babasından kaçarak New York yolculuğu sırasında Peter Warne adında işsiz bir gazeteciyle tanışır. Bindikleri otobüs bozulunca, sürekli dalışan ikili çlgün bir otostop macerasına atılır.

3 IDIOTS / 3 AHMAK

Bollywood'un ve dünyanın sevilen aktörleri Aamir Khan'ın başrol oynadığı film, Hindistan'ın en iyi mühendislik okulundaki üç arkadaşın dostluklarını ve hayatını anlatıyor. Hindistan'ın eğitim sistemini de eleştiren film, ülkede tüm zamanların en yüksek gişe rekoru ve hasılatını yapan filmi oldu.

LE HÉRİSSON / YAŞAMAYA DEĞER

Yönetmenliğini Mona Achache'nin yaptığı film, Muriel Barbery'nin Kirpinin Zarafeti adlı romanından uyarlandı. Aynı apartmanda yaşayan üç farklı karakterin hayatının anlatıldığı filmde; 12. yaş gününde İntihar etmeyi planlayan Palome, doğum gününe kadar geçen yüz atması boş gündü kameraya çekmeye karar verir.

'İMF GÜNDEMİMİZDE YOK'

Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın, "Türkiye'nin IMF ile yeni bir anlaşma yeni bir kredi almak gibi bir durumu gündeminde yok. IMF diye bir gündemimiz yok. Ama bu küresel krizden hep birlikte çıkacağız" ifadelerini kullandı. Kalın ayrıca, "İsrail'den tıbbi malzeme talebi olmuştur. Zannediyoruz bugünlerde tamamlanacak. Eş zamanlı olarak Filistin'e de göndereceğiz." dedi.

T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI

'Biz Bize Yeteriz Türkiyem'de toplanan paralar ihtiyaç sahiplerine dağıtılmaya devam ediyor'

CUMHURBAŞKANI Recep Tayyip Erdoğan'ın çağrısıyla "Biz Bize Yeteriz Türkiyem" çağrısına önemli bir katkı olduğunu hatırlatılmaya üzerine Kalın, kampanyanın milletten aslı karaktarın tekrar ortaya koyduğunu söyledi.

Her kesimin imkanları ölçüsünde kampanyaya katkı verdiğini dile getiren Kalın, şunları kaydetti: "Toplanan paradan bağımsız olarak bunun çok daha ötesinde o verme eyleminin arkasındaki duygu son derece önemli. Birisi 3 lira, birisi 3 milyon, 30 milyon lira verebilir. Verirken o samimiyet, ihlas, duygu inanın bizi ayakta tutan

en önemli değerimiz. Bundan sonra bizi inşa lah bu krizden çıkartacak ve hızla toparlanmamıza imkan sağlayacak olan en önemli değerimiz, unsurumuz, kıymetimiz de bu duygu olacak. Çok iyi bir kampanya yürütüyoruz, çok güzel başarılar da yapıldı. Bu paralar da en kısa zamanda ihtiyaç sahiplerine dağıtılmaya devam edecek. Biz şu ana kadar 4,5 milyon altye biler lira nakdi katkı sağladık. Bu kampanyanın amacı da daha zor durumda olan vatandaşlarımızı daha fazla yardım götürmek. Ben millet olarak çok güzel bir sınav verdiğimizini düşünüyorum."

bizim aslında 15-16 yıldır hazırlanmakta olduğumuzu gösteriyor. Eşer bu kadar zamandır sağlık, hastane, şehir hastaneleri, tıbbi malzeme altı yapısına yatırımlar yapılmıyorsa çok daha hazırlıksız yakalanacaktık."

Bu krizin ortaya çıkardığı sonuçlardan birinin de bir ülkenin zengin, fakir, doğuda, batıda, büyük küçük olmasının fark etmediğini ifade eden Kalın, "Boyle bir salgına hazırlıklı olup olmadığımızı gerçeyle karşı karşıyayız. Çin'de ortaya çıktı ama Avrupa ülkelerinin ne kadar hazırlıksız yakalandığını gördük. ABD, dünyanın en büyük ekonomik gücü ne kadar hazırlıksız yakalandığını gördük." dedi.

İkinci önemli konunun kamu düzeninin muhafaza edilmesine olduğunu aktaran Kalın, sağlık çalışanların bu sürecin gerekçe kahrmanları olduğunu, evlerinden ve ailelerinden uzak şekilde bu tedavi tıbbi hizmetleri sunduklarını söyledi.

Eş zamanlı olarak kamu düzenini sağlamanın, özellikle de tedarik yollarının açık kalması için gayret sarf eden emniyet görevlilerinin, lojistik çalışanlarının da bu sürecin gerekçe kahrmanları olduğunu ifade eden Kalın, Cumhurbaşkanlığı'nın bu konuya da yakından baktığını belirtti.

Bir diğer üçüncü konunun Hazine ve Maliye Bakanlığının hazırladığı ve Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın açıkladığı İktisadi Kalkınma Programı olduğunu belirten Kalın, "Acil olarak insanların hayatını garanti altına alacak, sağlığını temin edecek tedavileri alırken, ekonomiyi de ihmal etmemek durumundayız. Hazine ve Maliye Bakanlığımızın açıkladığı paket çok faydalı oldu. Hem KOBİ'lere hem orta düzeyde üreticilere hem sanayiciye hem ticaret yapan firmalarımıza en azından bir nefes aldırdı." dedi.

Şu anda ekonomiyi duraklatmanın bütün dünyada yapıldığı ifade eden Kalın, "Geçende G-20 Zirvesinde, IMF,

Dünya Bankasının ve diğer uluslararası finans kuruluşlarının öngörülerini vardı. '2020 gelişme noktasında eskilerde olacak, küresel ekonomi açısından kaygı yıl olacak.' Hatta bazı tahminlere göre şu ana kadar bu pandemiyin küresel ekonomiyi maliyetinin 3-4 trilyon dolar civarında olacağı tahmin ediliyor. Geçmişte yaşadığımız ekonomik krizlere baktığımız zaman, mesela 2008 finansal krizi, kendi özelimizde yaşadığımız 15 Temmuz darbesi ve sonrasında yaşananlara baktığımızda, Türk ekonomisinin bünyesi sağlam olduğu için bunları çok kısa sürede telafi etme imkanımız oluyor. Bu süreç şu ana erdiğinde buradan çok hızlı çıkacağımıza tahmin ediyorum." diye konuştu.

"TÜRKİYE SAĞLAM BİR ALT YAPILA SÜRECİ İYİ YÖNETTİ"

Koronavirüs krizle birlikte, modern küresel liberal düzenin empoze ettiği, birtakım ekonomik, siyasi hatta kültürel

hiyerarşilerin tamamen ortadan kalktığını gördüğünü ifade eden Kalın, "Yeni doğu-batı, zengin-fakir ayrımı, yönetim şekli, coğrafya bütün bunların aslında ne kadar işlevsiz hale geldiğini de bu salgına açık bir şekilde gördük. Yeni dünya mutlak kurulacak. Aksi halde bir sonraki doğal afet karşısında insanlık olarak vereceğimiz cevap çok daha yavaş, maliyetli olabilir." dedi.

Bu süreçte birlikte biyogüvenlik, siber güvenlik ve gıda güvenliğinin çok önemli hale geldiğini altını çizen Kalın, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Türkiye, özellikle gıda, tarım, sağlık, iletişim ve güvenlik konusunda sağlam bir alt yapıya sahip olduğu için bu süreçte iyi yönetti. Bundan sonra da toparlanma sürecinde çok hızlı açacağımız imarıyoruz. Hem tıbbi malzeme noktasında, hem siber güvenlik açısından hem de gıda güvenliği ve temini noktasında Türkiye çok iyi bir noktada. Cumhurbaşkanımız bu alanlara daha fazla yatırım yapması, bu noktada Türkiye'nin imkan ve kabiliyetlerinin daha fazla artırılması için birtakım çalışmalar da düşünüyoruz."

"AB FIKRİNİ BIRAZ DAHA SORGULANABİLİR HALE GETİRECEK"

Kalın, bu süreçte Türkiye'nin IMF'ye başvurmasının söz konusu olup olmadığı yönündeki soruyu şöyle yanıtladı:

"Boyle bir gündemimiz yok. IMF diye bir gündemimiz yok. Geçen G20 Zirvesi'nde IMF Başkanının, bütün G20 liderleriyle birtakım değerlendirmeleri oldu. Dünya ekonomisinde bir daralmanın olacağını ve bu konuda adım atmaya hazır olduğunu yeni krediler açmaya hazır olduğunu ifade etti. Küresel ekonominin toparlanmasına katkı anlamında IMF, Dünya Bankası, G20 ülkeleri uluslararası kurum ve kuruluşlar hem de ülkeler tabii üzerlerine düşen görevleri yerine getirecekler. Ama Türkiye'nin IMF ile bir anlaşma yapacak gibi bir şey gündeminde yok."

Kalın, salgın sürecinde Türkiye'nin Batı ile olan ilişkilerini değerlendiren, AB'de liderlik ve vizyon eksikliği olduğunu ifade etti. Kalın, "Ben AB'nin oturup nefis maskebini yapacağına düşünüyorum. Pandemi Avrupa'da yayıldıktan sonra AB'nin, kurum olarak buna yeterince etkin ve hızlı cevap vermemiş olması, AB'nin hem meşruyetini hem de etkinliğini daha sorgulanabilir hale getirecek. Avrupa'nın göbünde bunlar yaşanırken Rusya'nın, Çin'in yardım göndermesi ama AB'nin bir bütün olarak yeterli kadar özüm üretmemesi, zaten kırılan hale gelen AB fikri biraz daha sorgulanabilir hale getirecek." diye konuştu.

"BELEDİYE BAŞKANLARIMIZ ÇOK GÜZEL İŞLER YAPTIKLAR, YAPMAYA DEVAM EDİYORLAR"

İbrahim Kalın, yerel yönetimlerle merkezi otoritenin iş birliğine yönelik bir soru üzerinde, yerel yönetimlerin ülke yönetiminde önemli bir yere sahip olduğunu söyledi.

İş birliği, koordinasyon ve eş güdümlü bir şekilde çok önemli olduğunu değerlendiren Kalın, "Siyasi görüş ayrılıkları, parti mensuplarının bir kenara bırakarak hepimizin bu iş birliğine ve eş güdüme odaklanmaya gerekiyor. Gizel örnekler de var. Belediye başkanlarımız çok güzel işler yaptılar, yapmaya devam ediyorlar." ifadelerini kullandı.

Gelecek günlerde iş birliklerinin daha da önem kazanacağını altını çizen Kalın, merkezi yönetim olarak tüm belediyelerle iş birliği noktasında hiçbir sorunlarının olmadığını da belirtti.

Türkiye Cumhurbaşkanlığı Recep Tayyip Erdoğan'ın yerel yönetimlerin de yerel siyasetçi olduğunu anmsatan Kalın, "Onun için bunun ne kadar önemli olduğunu bilen bir siyasi lider. Bilirsysunuz geçen yıl külliyyede Cumhurbaşkanımız bütün büyükşehir belediye başkanlarını toplama, sorunlarını dinlemişti. Bu süreçte de iş birliği, eş güdümlü çalışmak son derece önemli. Hepimiz bu yönde bir gayret koyabilirsek daha iyi neticeler alabiliriz." diye konuştu.

CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN'IN GÜNDEMİ...

"Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın gündeminde beklediği zaman, önümüzdeki bir kaç hafta içinde öncelikle hangi konuya daha fazla mesai ayırıyor, hangi konunun üzerine daha fazla gidiyor gibi görüyorsunuz?" sorusu üzerine Kalın, şu yanıtı verdi:

"Şu anda mevcut tedbirlerin uygulanması, kamu düzenini ve belli bir üretim düzeyini muhafaza ederek hayatta geçirmeye öncelikli. Özellikle hastanelerde yatak kapasitesi, tıbbi imkanların artırılması konusundaki çalışmalar da öncelikli mevzu. Maske üretimi, sağlık çalışanları için tulum üretimi, tani kitlerinin artırılması, ilaçların burada üretilmesi ya da yurt dışından getirilmesi öncelikli konular. İlgili bütün bakan arkadaşlarımız yoğun çalışmalar yapıyorlar.

Sanayi üretiminde birçok firmamız maske, tulum, tıbbi malzeme üretimine yöneldiler. Sağlık alt yapımız bu kadar güçlü olması, bu pandemiye

'İNSANI YARDIMLAR KONUSUNDA TÜRKİYE'NİN KARNESİ PARLAK'

SALGIN sürecinde ülkelerin Türkiye'den yardım taleplerine ilişkin bir soru üzerine Kalın, şunları söyledi: "Ermenistan'dan bir ilaç talebi olmuştur, Cumhurbaşkanımız bunu onayladı. Sağlık Bakanlığımız üzerinden koordinde ediyor. İsrail'den de tıbbi malzeme talebi olmuştur. Zannediyoruz bu günlerde tamamlanacak. Eş zamanlı olarak Filistin'e de tıbbi malzeme göndereceğiz. Maske, tulum, tani kit pek çok ülkeye de gönderdik. 5 Balkan ülkesine yardımlar gönderdik. Azerbaycan'a, Katar'a gitti. İmkan ve kabiliyetlerimiz ölçüsünde bu çok insanı bir şey. İhtiyaç sahibine ve bizim bunları verme imkanımız varsa biz bunları temin ettik etmeye de devam edeceğiz. İnsani yardımlar konusunda Türkiye'nin karnesi çok parlak bir karnedir. İster Filistin, Somali olsun. Hamdolsun ki bu imkan ve kabiliyetlerimiz var. Paylaşırsak çoğalır, azalmaz."

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın talimatıyla parayla maske satın alınmasını hatırlatan Kalın, "Bir maske sorunumuz yok. Türkiye'de yaşayan bütün vatandaşlar, yabancılar da dahil, ücretsiz bir şekilde maskeye erişebilecekler. Sağlık Bakanlığımız ulusal stoklarımızda ne kadar maske bulunması gerektiğini tespit etti ve bunu sevk ve idare ediyor. Başka ülkelerin talepleri karşılarken milli stoklarımızı öncelikle bunu yapıyoruz. Şu anda hem stoklarımızda maskemiz, tani kitimiz var hem de

bunları üretimi azami düzeye çıkartılmış durumda." İbrahim Kalın, sokağa çıkma yasağına ilişkin bir soru üzerine, konuyla ilgili gerekli tedbirlerin mutlak alınacağına söyledi. Sokağa çıkma yasağı konusunda alınan ilk tedbirlerle birlikte gündemde olduğunu ve belli çevrelerin bunun ilk gün yapılmasını istediğini hatırlatan Kalın, "Biz de Bilim Kurulunun tavsiyesine, Sağlık Bakanlığının değerlendirmelerine karşısında buna ihtiyaç olduğu zaman yapalım dedik. Cumhurbaşkanımız da değerlendirmesi bu yönde yapıp. Bundan sonra ikinci bir sokağa çıkma yasağı olabilir mi? Hafta sonları özellikle çöktü havalari iyileşiyor, insanlar sokağa çıkmak isteyecekler ama bunu getireceği büyük riskleri var. Bunu dikkate alarak bununla ilgili kararlar alayın seyrine göre şekillenecek. Bugün kesin olacak veya olmayacak dersen yanlış bilgi vermiş oluruz." dedi.

Yasağı duyurulmasının ardından istenmeyen kargaşa görüntülerinin oluştuğunu dile getiren Kalın, korkuya ve paniğe gerek olmadığını ifade etti. İbni Sina'nın salgınlarla ilgili yaklaşıpın bil iş önce "Korkmayın, panik yapmayın, kalabalık ortamları azaltın" dediğini anımsatan Kalın, şöyle konuştu:

"Korkmayacağız ve panik yapmayacağız. Rehavete kapılmayacağız. İşleri Bakanımız da söyledi, bu tür

sokağa çıkma yasağını hangi gün, saate yapsanız o bir kaç saat içerisinde böyle bir panik havası, marketlere, firmalara ezanelere hücum etme durumu maalesef ortaya çıktı. Geçmişte de çıktı başka ülkelerde maalesef. Buna önlemek için tabii ki gerekli tedbirler alınacak, zamanlı bir şekilde açıklanacak ki vatandaşımız tedarikli olsun, bununla ilgili herhangi bir panik içerisinde olmasın. O aşkım açıklandıktan sonra bir genel de yayınlandı. Dün ve bugün itibarıyla da hamdolsun ciddi bir eksiklik, bölge de oluşmadı. Vefa dernekleri, dayanışma grupları, kamu görevlileri üzerinden vatandaşın en temel ihtiyaçları sağlandı."

Kalın, alınan tedbirlerle iş birliğiyle uyulması gerektiğini de dikkat çekerek, 30 büyükşehirde vatandaşların evde kaldığını ve her birine teşekkür ettiğini söyledi.

Vatandaşların tedbirleri sahiplendiğini aktaran Kalın, "Bu tür planlamalar gene olabilir. Bu tamamen halk sağlığını dikkate aldığımız tedbirler. Sokağa çıkma yasağı, bizim siyasi tarihimizde, sosyo-politik hafızamızda maalesef kötü çağrıştımları olan bir şey. Geçmişte darbe yönetimlerinin, askeri cuntaların uyguladığı bir yöntem. Bunun, bunları bir ilgisiz yok. Bu tamamen halk sağlığını korumak amacıyla başvurmak durumunda olduğumuz bir tedbir" diye konuştu.

'BU ZOR GÜNLER HER TÜR SİYASİ HESABIN ÜSTÜNDEDİR'

İYİ Parti Genel Başkanı Akşener, "Yaşanan bu zor günler her tür siyasi hesabın üstünde, ortak bir mücadeleyle atlatılabilecek, devlet ve millet olarak dayanışma ve birlik ruhuyla aşılabilecek günlerdir." ifadelerini kullandı.

İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener, Covid-19 sürecine ilişkin sosyal medya hesapları üzerinden yaptığı basın açıklamasında, salgına rağmen çalışan tüm emekçilere gösterdikleri özveri için teşekkür ederek, salgında yaşamını yitiren vatandaşlara Allah'ın rahmeti, tüm sevelerine başsağlığı diledi.

Yaşanan bu zor günlerin her tür siyasi hesabın üstünde, ortak bir mücadeleyle atlatılabilecek, devlet ve millet olarak dayanışma ve birlik ruhuyla aşılabilecek günler olduğunu belirten Akşener, "Milletimiz bu konuda kendisini ispatlamış bir

millettir. Vakit, devletin de kendisini ispatlama vaktidir. Çünkü devlet tam da bu zamanlar için lazımdır. Devlet böyle zamanlarda milletinin yanında durur. Geçmişte böyle olmuştur, şimdi de böyle olmalıdır." dedi.

Dünya salgını konuşurken, İYİ Parti olarak ülke ve millet için iktidardan atacağı her olumlu adıma destek olacağını belirten Akşener, konuşmasına şöyle devam etti:

"Bunun gereğini de yerine getirdik. Sürecin başından itibaren Sayın Erdoğan'a ve hükümetine, atılması gereken doğru adımları açıklıkla söyledik. Bundan 60 gün önce daha salgın ülke-

mize gelmemişken, 'sahra hastaneleriyle ilgili çalışmalara başlayın' dedik. 'Karanlına için bölgeleri belirleyin, tesisleri hazırlayın' dedik. 'Aşılı ilgili çalışmalara şimdi den başlayın' dedik. 'İlerleyen süreçte vatandaşın sırtına ekonomik yük binecek. Bu yükü hafifletmek devletin görevidir. Türkiye Cumhuriyeti bunu yapabilecek güçtedir' dedik. 'Açıklayan ekonomik paket yetmez, genişletin' dedik. 'Millet İttifakı belediyeleri bu mücadelede rakibiniz değil, aksine çözüm ortağınızdır, değerlendirin' dedik. 'Yardım ve dayanışma içeren belediyeler ile işbirliği içinde yürütün' dedik."

"Milim milim aldığımız mesafe iki saatte heba oldu"

Akşener, 10 Nisan cuma akşamı 30 büyükşehir ve Zonguldak'ta sokağa çıkma yasağı ilan edildiği ni hatırlatarak, "Vatandaşlarımız panikle sokağa döktü. Marketlerde, bakkallarda, benzinliklerde sıralar oldu. Haftalardır büyük bir özveriyle evde kalan milletimiz, panik salgını unuttu yollara düştü. Haftalardır salgına karşı milim milim aldığımız mesafe iki saatte heba oldu." dedi.

"Ülke genelinde 15 günlük zorunlu karantina ilan edin"

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a çağında bulunan Akşener, sunları kaydetti: "Uyarılarımızı dikkate alıp, zamanında uygulayarak, süreci daha az kayıpla atlatılabilecek hala mümkün. Devlet aklıyla, Bilim Kurulu'nun önerileri çerçevesinde hazırlanacak ve devlet ciddiyetle uygulanacak bir programla, ülke genelinde 15 günlük zorunlu karantina ilan edin. Buna paralel olarak, ekonomik destek paketini, salgından birincil derede etkilenip zora düşen vatandaşlarımızı direkt nakit yardımı da içerecek şekilde, milli gelirimizin en az yüzde 7'si seviyesine genişletin. Karantina süresi içinde, yoğun bir tarayma kampanyası başlatıp, Covid-19 vakalarını daha geniş ölçekle belirleyip tartışalım. Tanı konulan hastaların yakınlarını da takibe alın."

KORONA SALGININA DAİR İSTİHBARAT ÇALIŞMALARI

Gölge savaşları

Dünya 2002 yılının son aylarında, 21'inci yüzyılın ilk küresel salgınına neden olan SARS virüsüyle tanıştı. SARS salgını, Güney Çin'deki bir bölgede ortaya çıktı ve kısa sürede dünya geneline yayılarak yüzlerce kişinin hayatına mal oldu.

Şarku'l Avsat'tan Muhammed Tahiri'nin habere göre, Çin Halk Cumhuriyeti yönetimi, SARS salgınının gizli tutulmasını kararlaştırmıştı. Ancak, Çin hükümetinin İletişim Kanalları ve televizyon kanalları dinleyen Alman Dış İstihbarat Teşkilatı (BND) konuyu öğrendi ve Berlin hükümeti ile ülkedeki sağlık otoritelerine SARS hakkında eksiksiz bir dosya sundu. Pekin, bu dosya paylaşımının üzerindeki haftalar geçtikten sonra resmen salgını kabul etmek zorunda kaldı. BND, sadece salgının mahiyeti hakkında değil, Çin hükümetinin bu bilgiyi İçeride ve dışarıda gizlemek için izlediği stratejiye dair de ayrıntılı bir dosya oluşturmuştu.

Bugün ABD İstihbarat teşkilatları da koronavirüs salgınına dair BND'nin izlediği yöntemlerin benzerlerini uyguluyor. Washington DC kullandıkları birkaç gün önce ABD Ulusal İstihbarat Dairesi Başkanı John Ratcliffe'in (ABD'deki 17 istihbarat teşkilatının tümünden sorumlu isim), virüsün Çin'in Wuhan kentinden ABD'ye sıçrayabileceğine dair Başkan Donald Trump'a bir rapor sunduğu konuşuluyordu. Ancak Trump'ın istihbarat uyarılarını dikkate almayarak riskin ciddiyetini hafife aldığı söyleniyor. Dolayısıyla şimdilerde dünya genelinde en yüksek vakaların görüldüğü ABD'de koronavirüs salgınına dair istihbarat örgütlerinin üzerine düşeni yaptığı ancak siyasetçilerin hatasının salgının büyümesine neden olduğu anlaşılıyor. Bu belki de ABD siyasi tarihindeki en büyük skandallardan biridir.

Yeni tip koronavirüs salgınıyla ilgili istihbarat toplamak, sadece Merkez İstihbarat Teşkilatı CIA'nın sorumluluğunda değildir. ABD'de Ulusal Tıbbi İstihbarat Merkezi (NCMI) diye bir kuruluş da bulunmaktadır. NCMI Savunma Bakanlığı'na bağlıdır ve toplum sağlığını ilgilendiren hususlardan sorumludur. Koronavirüs salgınına dair ABD İstihbarat servisleri çok çeşitli yöntemler kullanmakta, asla resmi raporlar, medya, internet kaynakları ve sosyal medya takibiyle yetinmemektedir. İstihbarat servislerinin yararlandığı bilgi kaynakları, uydu görüntüleri, muhbirler ve casuslar ve İletişim Kanalları'nın gizlice dinlenmesine dayanmaktadır. Uzmanlar ABD'nin koronavirüs salgının ardından, özellikle Çin ve İran'a yönelik istihbarat faaliyetlerini artırdığını belirtiyor. Salgının yayılmasındaki farklı etkenler, bu ülkelerin salgına mücadele stratejilerini ve resmi açıklamalarda yer almayan gerçek rakamları bilgisi istihbarat çalışmalarıyla elde ettikleri ifade ediliyor. Söz konusu bilgilerin Çin hükümetinin içine yerleştirilmesi casuslar ve İran Sağlık Bakanlığı'ndaki muhbirler aracılığıyla elde edildiği kaydediliyor. Böylelikle istihbarat örgütlerinin her zaman yaptıkları şeyi, yani resmi kurumların ulaşamayacağı bilgi ve belgeleri elde gerçek için koronavirüs salgını sürecinde de faaliyetlerini artırdıkları sürdürüldüğü anlaşılıyor. Salgının neden olduğu siyasi, ekonomik zararları ve propagandalara dair çalışmaları da hükümet ve karar vericilerle paylaşıyorlar.

"İstihbarat servisleri korona salgını önleyemez. Ancak karar vericilere güvenilir bilgiler sağlayarak, akıllı kararlar almalarını sağlayabilirler."

KORONA ULUSAL GÜVENLİĞİ TEHDİT EDİYOR

Bugün dünyayı kasıp kavuran koronavirüs salgını sadece halk sağlığı için tehlike arz etmiyor, aynı zamanda benzerine az rastlanırsa bir şekilde ulusların güvenliği için devlet mekanizmalarını tehdit ediyor. Dolayısıyla bu salgına karşı verilen mücadele dünya savaşlarını andırıyor. Bu savaşta büyük ekonomik, sosyal ve in-

sanı kayıplar kaçınılmaz olarak değerlendiriliyor. Bu küresel savaşta da istihbarat servisleri, tarih boyunca önceki savaşlarda olduğu gibi 'gölgede' bir rol üstlenmektedir. Bu bağlamda, Harvard Kennedy School'dan askeri istihbarat konusunda uzmanlaşmış tarih araştırmacıları Calder Walton, Foreign Policy (ABD Dış Politika Dergisi) 3 Nisan'da yayınlanan yazısında istihbarat örgütlerinin karar vericilere virüsün nasıl yayıldığına ve etkilerine dair kendileri çalışmaları aktarmayı sürdürdüğünü ifade etti. Bu bilgiler, Fort Detrick, Maryland merkezli Ulusal Tıbbi İstihbarat Merkezi NCMI'da toplanarak değerlendirildiği yazdı. NCMI ayrıca ülke genelindeki ve yurt dışındaki virolog ve salgın uzmanlarıyla da aktif bir şekilde temas kuruyor. NCMI, Soğuk Savaş sürecinde olduğu gibi ABD'nin biyolojik tehditlere karşı gözet kulağı olarak biliniyor.

ABD istihbarat örgütlerinin koronavirüs salgınına mücadele kapsamında bilgi birikiminde bulunduğu söylenen Walton, sır olarak kalması istenen bilgiler ile gerçekleri belirtirdi. Ancak bugün amacın karar vericilere

devletlerin salgın boyutlarına dair yayılmasını istemediği bilgileri aktarmak olduğunu kaydetti. Resmi verilerin bazen gerçek rakamlarla çelişmesi dolayısıyla özellikle Çin, Rusya, Kuzey Kore ve İran gibi ülkelerdeki durumun, yönetim tarafından bilinmesi büyük önem arz ediyor. Nitekim Çin yönetimi, salgının ilk başlarında diğer ülkelere bilgi paylaşmıyarak meseleyi örtbas etmek istemişti. Rusya ise bir süre güphe uyandıracak kadar çok az sayıda vaka bildirdi ve ardından resmi veri açıklaması kestigi duyurdu. Bu istihbarat bilgilerinin bir kısmı casuslar ve muhbirler aracılığıyla, bir kısmı yapay zeka teknolojisiyle, bir kısmı da uydular aracılığıyla elde ediliyor.

YUMUŞAK GÜÇ SAVAŞI

İstihbarat servislerinin önemli bir rol oynadığı üçüncü yol ise yanlış bilgilendirmeyle mücadele etmektir. Şarku'l Avsat'ın Independent Arabia'dan aktardığı analiz habere göre, Pekin ve Washington arasında şu aralar salgının dünyaya yayılmasını hususunda bir propaganda savaşı yaşanıyor. Bu savaşın özünde demokratik sistemlerin mi yoksa otoriter sistemlerin mi vatandaşlarını daha iyi koruyabildiği çekişmesi yaşanıyor.

ABD'nin korona salgını vakalarında dünyada birinci sırayı aldığı bugünlere salgını büyük ölçüde kontrol altına alması başaran Çin yönetimi 'yumuşak güç savaşı' önde götürmektedir. Çin, virüsün ABD ordusu mensupları tarafından Wuhan şehrine getirildiğini iddia etmişti. ABD ise bu iddiaları yalanlayarak ÇİN'i komplo teorilerini yaymakta itham ediyor. ABD'li uzmanlar ÇİN'i iddialarının, 'Soğuk Savaş' sürecinde Sovyetler Birliği İstihbarat Teşkilatı KGB'nin başlattığı 'komplo teorilerine' benzer olduğuna dikkat çekiyor. KGB, AIDS virüsünün ABD ordusuna ait Fort Detrick'deki Amerikan Biyolojik Araştırma Enstitüsü'nde 'İnfektion' adlı bir çalışma kapsamında geliştirildiğini iddia etmişti. Ulusal Tıbbi İstihbarat Merkezi'nin söz konusu enstitünün devamı olması dikkat çekiyor. Yani Sovyetler Birliği ve ÇİN'in ABD'yi suçlayan teorileri bu noktada kesiliyor.

İstihbarat örgütlerinin korona ve benzeri salgınlarla mücadelede bulunabileceği bir diğer yol ise gözetim. Otoriter rejimlerin bu hususta hukukun üstünlüğünü ve sivil özgürlükleri destekleyen Batılı liberal demokrasilerin göre avantajları var. Çin yönetimi, hasta konulan hakkında bildirimde bulunmaları değil, virmekten tutun, dijital kimlik takibine kadar, birçok farklı yöntem izleyerek vatandaşların toplu olarak gözlemlenildi. ABD ise halen kamu sağlığı için insanların özeline müdahale etmeye çalışıyor. Diğer yandan ABD'nin en önemli müteferrik olan İsrail, vatandaşlarını dijital sistemler aracılığıyla takip edeceğini bildirdi.

ALINAN DERSLER

Şu andan itibaren en az bir yıl sürmesi muhtemel bir anti virüs aşısı bulunana kadar ABD'li İsrail ve Çin gibi katı gözetim önlemlerini uygulamaya hazır olup olmadıklarını belirlemeleri gerekiyor. Ancak rüzgâr aksi yönde esebilir. İngiltere'de Yüksek Mahkeme eski yargıç Jonathan Sumption, ülkesinin polislinin hükümetin kararlarına rağmen parklarda spor yapan insanlara sözlü şiddet uygulamasını knadı. Hukukun üstünlüğünü dikkate almadan hükümetin kararlarını dayatmanın 'polis devletini' çağrıştırdığını söyledi.

Her halükarda, yukarıda bahsi geçen dört istihbarat yöntem, istihbarat örgütlerinin salgına mücadelede olan katkıları göz önüne sermektedir. Gelecekte bir gün, bu beşerler tarafından gizlilik kararları kaldırıldığında, koronavirüs salgını sürecindeki istihbarat çalışmaları daha iyi anlaşılacaktır. Şu an için edilecek istihbarat örgütlerinin, ülkelerindeki karar vericilere ne tür bilgiler sağladığı ortaya çıkacaktır. Medya da, İsrail İstihbaratı MOSSAD'ın, dış bir kaynağın koronavirüs test kitleri ve solunum cihazları almak için operasyon yaptığını dair bilgiler yer aldı. Farklı istihbarat örgütlerinin, sağlık araç ve gereçleri için benzer operasyonlar yürüttüğü bilinmiyor. Sonuç itibarıyla istihbarat örgütleri, bağımsız devletlerin son çaresi olmaya devam ediyor.

Gelecekte tüm dünyadaki hükümetlerin salgınlarla savaşmak için yeni istihbarat yöntemleri geliştireceği kesindir. Nasil ki Pearl Harbor ve 11 Eylül saldırıları ABD istihbaratında kapsamlı bir revizyona yol açmışa, korona salgını da benzer etkilere neden olacaktır. Yani 'salgın istihbaratının' karşı casusluk ve siber güvenlik gibi geleceğin dünyasında önemli bir rol oynayacağı öngörülmektedir. Aynı zamanda yakın gelecekte yöntemlerin, önderindeki verileri nasıl değerlendireceği de görülecektir.

